

НАВАСПЕЧАНАЯ
ЗОРКА
АБ СЛАВЕ
І ПЕРАКАНАННЯХ

11

ЦЫТАТА ДНЯ

**Святлана ЯРМАК,
галоўны санітарны
ўрач Мінска:**

«Улічваючы, што навагоднія святы — гэта масавыя мерапрыемствы, якія любяць праводзіць не толькі ў коле сям'і, але і са сваімі сябрамі, знаёмымі, мы ўсё ж такі настойліва раім гэтыя святы хоць бы сёлета праводзіць у бліжэйшым коле сваіх сваякоў, каб не быць датычнымі да заражэння сябе ці сваіх знаёмых».

КАЎБОІ З-ПАД ІЎЯ І НАВАГРУДКА

Аграсядзіба з «каўбойскай» назвай — «Ранча-Радэа» — месціцца не ў амерыканскіх прэрыях, а паблізу абласной аўтастрада Іўе — Навагрудак. Дзесяць гадоў таму жыхар старажытнага горада Сяргей ХЛЯБОВІЧ (на фота справа) набыў стары хутар за вёскай пад назвай Лешчанка, каб быць бліжэй да прыроды. Паколькі Сяргей — заўзятар палявання, ён не планаваў адкрываць гасцявую сядзібу, але хутар прадаваўся разам з коньмі: рысаком Громам і кабылай будзёнаўскай пароды Лысай.

Прыгожыя і статныя жывёлы перайначылі светаўспрыманне новага гаспадара, і на хутары запанавала атмасфера ў стылі «вестэрн». Таму былы інжынер-будаўнік захапіўся турыстычна-аграсядзібным рухам, і цяпер на «Ранча-Радэа» прыязджаюць і зблізку, і здалёк, каб адпачыць і адчуць тую самую «каўбойскую романтику». А дапамагае Сяргею Хлябовічу ў яго цікавай справе мясцовы жыхар Віктар КАСЦЮК.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

• Беларуская біятлістка Дынара Алімбаева выйграла спрынттарскую гонку на трэцім этапе Кубка свету ў Аўстрыі. Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў спартсменку з упэўненым пачаткам сезона і яркай перамогай.

• Авіякампанія «Белавія» з 1 студзеня 2021 года аднаўляе выкананне рэйсаў па маршруце Мінск — Талін — Мінск.

• «Белтэлекам» з 21 снежня павысіць тарыфы на паслугі.

• Магіляўчане больш ахвотна становяцца донарамі імуннай антыковіднай плазмы.

• Дзіцячы дом сямейнага тыпу адкрылі ў Ляхавічах.

• У пункце пропуску «Катлоўка» на беларуска-літоўскай граніцы з 14 снежня змяняецца схема руху транспарту. Змяненні звязаны з будаўніцтвам на тэрыторыі пункта пропуску.

• У Мінску масачны рэжым выконваюць у 95 % крам і 93 % аб'ектаў грамадскага харчавання.

Размова па сутнасці

КАБ НІКОЛІ БОЛЬШ...

**Што павінны зрабіць
грамадства
і дзяржава,
каб не дапусціць
нават спробы
гераізацыі
нацызму
ў Беларусі?**

Прызнайся, яшчэ два гады таму гэта пытанне здавалася абсалютна неактуальным для нашай краіны. Але цяпер настаў час задаваць яго і — галоўнае — шукаць і знаходзіць адказы.

«Звязда» ў фармаце завочнага круглага стала задала яго людзям з розных рэгіёнаў краіны, якія маюць самае непасрэднае дачыненне да захавання памяці аб самай страшнай для Беларусі вайне. Мы мяркуем, што гэта толькі пачатак сур'ёзнай грунтоўнай размовы на старонках газеты, да якой можа далучыцца кожны. Чытайце, думайце, дзяліцеся сваімі меркаваннямі. Тэма без перабольшвання датычыцца кожнага. Каб не паўтарылася гісторыя, дзе кожны трэці... **СТАР. 4-5**

Паказаць таленты каралева і пагуляць залатой ракеткай

Кожны маленькі спартсмен — брыльянт, які трэба захаваць

Імкліваць спорту — гэта не толькі рэкорды, секунды і пастаянны рух. Гэта яшчэ і маладосць людзей, здольных паказваць высокія вынікі. Пытанне аб тым, нараджаюцца ці становяцца чэмпіёнамі, застаецца рытарычным. Але зразумела, што чэмпіёна можна выхаваць. Спецыялісты расказалі «Звяздзе», як гэта можна зрабіць. **СТАР. 7**

Фота дадзена Беларускай федэрацыяй баскетбола.

«ПАНДЭМІЯ РАСКРЫЛА СУТНАСЦЬ ЭКАНАМІЧНЫХ САЮЗАУ»

Пасяджэннем Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета на чале з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам завяршыўся год старшынства Беларусі ў ЕАЭС

Фота БелТА.

Мы ставілі перад сабой амбіцыйныя задачы, але гэты год, які ўвойдзе ў падручнікі гісторыі ўсіх краін свету, унёс свае карэктывы. Ва ўмовах пандэміі, абмежавання мабільнасці, запавольвання сусветнай эканомікі на першы план выйшлі пытанні забеспячэння сродкаў інфекцыйнай абароны, прадукцыі дэфіцыту надзённых тавараў, пошуку лекаў і эфектыўных метадаў барацьбы з новай хваробай і яе распаўсюджваннем. Страчвалі раўнавагу цэлыя краіны і рэгіёны, выпрабаваліся на трываласць саюзы і, здаецца, уся чалавечая супольнасць. Быць старшынёй эканамічнага аб'яднання ў такіх умовах — тое яшчэ выпрабаванне. Як мы справіліся? На завяршальным у 2020 годзе саміце ЕАЭС, які, як і ўсе сёлетнія, прайшоў у фармаце відэаканферэнцыі, Аляксандр Лукашэнка падвёў вынікі старшынства Беларусі ў органах саюза.

«Мы адразу пазначылі ў сваёй праграме вельмі амбіцыйныя мэты, — нагадаў ён. — Усямернае ўмацаванне нашага саюза, гарманічнае развіццё эканомікі краін і павышэнне дабрабыту грамадзян. Яны маюць універсальны характар і выгадныя ўсім удзельнікам. Асабліва гэта актуальна ў бягучым годзе, які стаў сапраўдным выпрабаваннем на трываласць аховы здароўя, эканомікі і палітычных сістэм усіх краін свету. Пандэмія, як лакмус, раскрыла сутнасць эканамічных саюзаў і інтэграцыйных аб'яднанняў. Яна на практыцы пераканала нават самых заўзятых скептыкаў, што толькі разам мы можам быць моцныя. Адначасова каранавірус таксама паказаў сапраўдную цану невыканання раней дасягнутых дамоўленасцяў».

Сярод таго, што ўдалося зрабіць за гэты год, беларускі лідар назваў рух у бок адзінай ці агульнай палітыкі ў галінах сельскай гаспадаркі, энергетыкі і транспарту, работу над мерамі для абароны вытворцаў тавараў у саюзе, захаванне ў сферы інтэграванага валютнага рынку, агульнай разліковай інфраструктуры і плацежнай прасторы.

«Ініцыяваны шэраг мер па імпарта-замышчэнні ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы, — дадаў Прэзідэнт Беларусі. — Аднак удзельнікі саюза перыядычна парушаюць дамоўленасці і ўносяць прапановы аб бясплошным увозе на тэрыторыю саюза тых ці іншых тавараў трэціх краін, аналагі якіх вырабляюцца ў нас. Мы маем страчаныя бюджэтныя даходы, фактычна падтрымліваем замежнага вытворцу і дыскрэдытуем нашу агульную работу па развіцці прамысловай кааперацыі і зніжэнні залежнасці ад імпарту».

Пазітыўна кіраўнік беларускай дзяржавы ацаніў дзейнасць Еўразійскай эканамічнай камісіі па фарміраванні збалансаванага аграрнага рынку на падставе міждзяржаўнай каапера-

цыі і сістэмы прагназавання развіцця АПК краін ЕАЭС.

«Разам з тым лічу, што патэнцыял саюза павінен быць задзейнічаны не толькі ў мэтах развіцця ўнутранага рынку, але і для прасоўвання сельскагаспадарчай прадукцыі на рынкі трэціх краін», — выказаўся Аляксандр Лукашэнка.

Сёлета прыняты шэраг рашэнняў у сферы тэхнічнага рэгулявання. Праводзіцца работа па гарманізацыі заканадаўстваў дзяржаў — членаў ЕАЭС для ўстанаўлення адказнасці за парушэнне абавязковых патрабаванняў да прадукцыі, а таксама правіл і працэдур правядзення ацэнкі адпаведнасці, дапоўніў спіс зробленага Аляксандр Лукашэнка.

«На жаль, адсутнічаюць вынікі ва ўрэгуляванні пытання аб метадах кантролю ўтрымання лекавых сродкаў у харчовай прадукцыі жывёльнага паходжання, у тым ліку ў перапрацаванай. Праблема не вырашаецца некалькі гадоў. Лічу, што гэтае пытанне камісія прынцыпова павінна ўрэгуляваць на працягу наступнага года», — дадаў ён.

Удалося прыкметна актывізаваць работу па ліквідацыі бар'ераў, максімальным скарачэнні выключэнняў і абмежаванняў на ўнутраным рынку ЕАЭС. Ёсць зрухі ў стрымліванні з'яўлення новых відаў перашкод. Але гэтага недастаткова, падкрэсліў беларускі лідар.

«Да цяперашняга часу не ўкаранены дазвольны парадак увядзення нацыянальных абмежавальных мер з іх папярэднім разглядам органамі саюза, — указаў на тое, што зрабіць не ўдалося, Прэзідэнт Беларусі. — Засталася шчыліна ў выглядзе магчымасці шматразова ўвядзення выключэнняў у сферы дзяржазакупак».

Беларусь у год свайго старшынства ў органах ЕАЭС ініцыявала работу па ўзмацненні паўнамоцтваў Еўразійскай эканамічнай камісіі. «Але паспехаў тут таксама пакуль няма. Аб якім развіцці можа ісці гаворка, калі камісія да гэтага часу не надзелена правам звяртацца як самастойны суб'ект у суд ЕАЭС па спрэчных пытаннях?» — задаўся пытаннем Аляксандр Лукашэнка.

Нягледзячы на складанасці, абумоўленыя пандэміяй, у 2020 годзе была

прадоўжана работа па актывізацыі супрацоўніцтва з міжнароднымі арганізацыямі.

Праведзены шэраг мерапрыемстваў у рамках пагадненняў аб гандлі з Кітаем, В'етнамам і Іранам. Працягваюцца перагаворы па заключэнні гандлёвых дагавораў з Егіптам, Ізраілем і Індыяй. Вядзецца падрыхтоўка да пачатку перагавораў па лібералізацыі гандлёвых рэжымаў з Інданезіяй і Манголіяй, пералічыў старшыня ВЕЭС.

У рамках лічбавага парадку дня фарміруецца сістэма адпаведных транспартных калідораў, забяспечваецца ўзаемадзеянне ў сферах прамысловай кааперацыі, субкантрактацыі і трансферу тэхналогій, садзейнічанне працаўладкаванню і занятасці грамадзян дзяржаў — членаў ЕАЭС, дадаў беларускі лідар.

«Не ўсё з пазначанага ў праграме нашага старшынства паспелі выканаць з прычыны аб'ектыўных абставін, — падсумаваў ён. — Частка мерапрыемстваў запатрабавала на рэалізацыю значна больш часу, чым адзін год. Аднак перакананы, што сумесная работа па прапанаваных кірунках працягнецца і ў наступным годзе».

Задачы беларускага старшынства, накіраваныя на ўмацаванне і развіццё ЕАЭС, шмат у чым сугучныя з ідэямі Рэспублікі Казахстан, якой Беларусь перадае права краіны-старшыні ў органах саюза на 2021 год, упэўнены Аляксандр Лукашэнка. Ён пажадаў казахстанскім калегам паспехаў у гэтай рабоце.

Парадак дня саміту ўключаў 28 пытанняў, з іх чатыры, у тым ліку аб стратэгіі развіцця інтэграцыі да 2025 года, былі разгледжаны вузкім саставам у закрытым фармаце.

Стратэгічныя кірункі развіцця еўразійскай эканамічнай інтэграцыі да 2025 года Аляксандр Лукашэнка назваў найважнейшымі дакументам вынікавага пасяджэння ВЕЭС. Другое важнае пытанне, на яго думку, — удасканалванне механізмаў прымянення агульных антыдэмпінгавых, кампенсацыйных і спецыяльных мер для абароны інтарэсаў вытворцаў тавараў у Еўразійскім эканамічным саюзе.

ПЛУС ДВА НАЗІРАЛЬНІКІ

Узбекістан і Куба афіцыйна сталі дзяржавамі-назіральнікамі пры ЕАЭС. Канчатковае рашэнне аб наданні дзяржавам гэтага статусу прынялі кіраўнікі краін «пяцёркі» падчас пашыранага пасяджэння Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета.

«Ад імя кіраўнікоў краін ЕАЭС дазвольце мне павіншаваць прэзідэнта Рэспублікі Куба і прэзідэнта Рэспублікі Узбекістан з наданнем ім краінам статусу дзяржаў-назіральнікаў пры Еўразійскім эканамічным саюзе і выказаць упэўненасць, што гэты статус будзе садзейнічаць развіццю супрацоўні-

тва з нашым саюзам і пашырэнню знешніх эканамічных адносін», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ідэя еўразійскай эканамічнай інтэграцыі знаходзяць усё больш прыхільнікаў, у тым ліку і за межамі прасторы СНД. З Кубай дзяржавы ЕАЭС маюць агульнае мінулае. Атрыманні ёй статусу дазволіць Кубе больш поўна акунцаць у тэматыку развіцця еўразійскай эканамічнай інтэграцыі.

Доля замежнага гандлю Узбекістана з краінамі саюза складае 30 працэнтаў, а аб'ём экспарту сельгаспрадукцыі ў ЕАЭС перавышае 75 працэнтаў. У свой час гэта дзяржава з'яўлялася членам Еўразійскай эканамічнай супольнасці (ЕўрАзЭС), з якога бярэ свае вытокі ЕАЭС.

О У ТЭМУ

ВАКЦЫНА ДЛЯ «ПЯЦЁРКІ»

Расія прапанавала краінам ЕАЭС паўдзельнічаць у постклінічных даследаваннях расійскай вакцыны ад каранавіруса.

Пра гэта Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін заявіў падчас свайго выступлення на саміце кіраўнікоў краін ЕАЭС.

«Дарэчы, у нас ужо прайшла рэгістрацыю другая вакцына — «ЭпіВакКарона», і яшчэ адна знаходзіцца на завяршальнай стадыі выпрабаванняў. І мы, вядома ж, зацікаўлены ў тым, каб усе партнёры па «пяцёрцы» прынялі ўдзел у навуковых і клінічных даследаваннях расійскай вакцыны, у арганізацыі сумеснай вытворчасці», — сказаў Уладзімір Пуцін.

Па яго словах, у гэты час прапрацоўваецца пытанне аб пастаўках у краіны саюза і расійскай вакцыны «Спадарожнік-V».

Уладзімір Пуцін раскажаў, што партнёрам па ЕАЭС за час пандэміі перадалі тэст-сістэмы на COVID-19 для правядзення звыш 900 тысяч даследаванняў, працягваюцца пастаўкі медыкаментаў, сродкаў індывідуальнай абароны, расходных матэрыялаў.

«Вельмі важна, што, як вы ведаеце, расійскія спецыялісты знаходзяцца ў пастаянным кантакце з калегамі з краін «пяцёркі», аказваюць кансультацыйную дапамогу, дзеляцца вопытам. У найбольш пацярэпелых раёнах дзяржаў ЕАЭС выяжджалі нашы брыгады лекараў-эпідэміолагаў, накіроўваліся мабільныя лабараторыі», — дадаў кіраўнік Расіі.

«ЛІЧБА» ЯК ПАНАЦЭЯ АД «КОВІДА»

Уладзімір Пуцін выказаў удзячнасць кіраўніцтву Беларусі за праведзеную ў ходзе старшынства ў Еўразійскім эканамічным саюзе работу, якая вялася ў няпростых умовах пандэміі. Ён адзначыў, што нягледзячы на гэта, краінам разам атрымалася шмат чаго дабіцца.

«Інтэграцыйныя працэсы ў рамках ЕАЭС працягвалі паспяхова развівацца. Пра гэта сведчыць і салідны пакет рашэнняў і дамоўленасцяў, падрыхтаваных для зацвярджэння на сённяшнім пасяджэнні Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета, — канстатаваў кіраўнік Расійскай Федэрацыі. — Перакананы, што іх рэалізацыя будзе садзейнічаць далейшаму пашырэнню ўзаемадзеяння ў гандлі, у інвестыцыях, эканоміцы ў цэлым, фінансах, у прамысловасці і энергетыцы, ды і ва ўсіх іншых сферах».

Уладзімір Пуцін падкрэсліў, што расійскі бок падтрымлівае падрыхтаваны ўрадамі «пяцёркі» праект Стратэгічных кірункаў развіцця еўразійскай інтэграцыі да 2025 года, які прадугледжвае завяршэнне фарміравання агульнага рынку тавараў, паслуг, капіталу, рабочай сілы, а таксама адзінай лічбавай прасторы.

Асобна ён спыніўся на пытаннях супрацоўніцтва дзяржаў у сферы лічбавізацыі. «Мы ўсе ў гэтым годзе на ўласныя вочы пераканаліся, наколькі важнае значэнне з улікам абставін мела выкарыстанне перадавых інфармацыйных тэхналогій. Шмат у чым дзякуючы гэтаму ўдалося забяспечыць нармальнае функцыянаванне дзяржаўных органаў, літаральна ўсіх галін прамысловасці, адукацыі, медыцыны», — заявіў лідар Расіі.

Па яго словах, у рамках ЕАЭС ужо ажыццяўляюцца буйныя лічбавыя праекты ў сферы транспарту, прамысловасці, рынку працы. Прасоўваннем такіх ініцыятыў займаецца Еўразійскі банк развіцця, па лініі якога заснаваны спецыяльны фонд фінансавання новых перспектывных праектаў у сферы інфармацыйнай інтэграцыі.

Прэзідэнт Беларусі пасля завяршэння выступлення свайго расійскага калегі заявіў, што вастрыё атак з-за межаў накіравана на Расію.

«Мы ўсе адзначаем, што часы няпростыя, перадусім для нашых блізкіх сяброў і братаў з Расійскай Федэрацыі. Вы бачыце, што вастрыё атак з-за межаў накіравана на Расію. Гэта ў Беларусі востра адчуваецца», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Ён пажадаў Уладзіміру Пуціну цягнення і назваў Расію стрыжнем еўразійскай інтэграцыі.

«Вы ведаеце, што мы заўсёды будзем вас падтрымліваць і падтрымлівалі Расію, бо без яе не можа быць на постсавецкай прасторы інтэграцыі», — дадаў Прэзідэнт Беларусі.

Грошы

Долар страчвае «папулярнасць»

Прынамсі, ён і еўра цяпер працягваюць таннець

У пятніцу на таргах Беларускай валютна-фондавай біржы былі ўстаноўлены наступныя афіцыйныя курсы замежных валют: курс долара — 2,5334, курс еўра — 3,075, курс расійскага рубля (100 RUB) склаў 3,4639.

Таргі доларам у дачыненні да беларускага рубля завяршыліся падзеннем «зялёнага» на 0,0142 рубля да 2,5334, што склала 0,56 %. Усяго за месяц долар аслабеў больш чым на 2 капейкі або на 0,0217 рубля.

Сярэднеўзважаны курс еўра аслабеў у адносінах да рубля на 0,0051 (0,17 %). Па выніках месяца еўра вырас на 0,0566 рубля.

У мінскіх абменных пунктах камерцыйных банкаў учора а 13-й гадзіне курс куплі долара

склаў 2,49—2,536 рубля, курс продажу долара 2,539—2,615 рубля. Еўра можна было прадаць у дыяпазоне 3,01—3,075 рубля, купіць — 3,08—3,155 рубля.

На знешніх рынках на мінулым тыдні працягвалася прыкметнае зніжэнне долара да іншых сусветных валют. У прыватнасці, пара еўра/долар вырасла на 1,9 %. Пры гэтым еўра падроз да долара да значэнняў, на якіх ён быў апошні раз у красавіку 2018 года.

Яшчэ адна прыкметная тэндэнцыя — гэта рост цен на нафту. Марка Brent падабралася да лічбы 50 долараў за бараль. Гэта ўзроўні пачатку сакавіка бягучага года. У выніку «росту» нафты ўмацаваўся расійскі рубель. Ён падаражэў не толькі да долара, але нават да ўзрослага еўра.
Сяргей КУРКАЧ.

ПЕНСІЮ НАЛІЧАЦЬ І ПЕРАВАЯДУЦЬ СВОЕЧАСОВА

Як адзначае прэс-служба найбуйнейшага банка краіны, заявы аб пералічэнні пенсій (дапамог) на рахункі, якія былі адкрыты ў ААТ «ААБ Беларусбанк», тэрмін па якіх заканчваецца ў перыяд з 1 студзеня да 1 чэрвеня наступнага года, былі падоўжаныя праўленнем у аўтаматычным рэжыме на адзін год. Гэта было зроблена ў якасці выключэння і без увадзення неабходнасці асабістага звароту грамадзяніна ў аддзяленне банка.

Спецыялісты гэтага фінансвага інстытута растлумачылі, што наведваць аддзяленні банка з мэтай падаўжэння тэрміну дзеяння заявы аб пералічэнні пенсіі і дапамог цяпер няма неабходнасці.
Сяргей КУРКАЧ.

Аляксандр СЛАБАДА: «Я адданы прыхільнік газеты»

Аляксандр Іванавіч Слабада — вядомы ў Беларусі і за яе межамі чалавек. Ветэран Вялікай Айчыннай вайны, ардэнаносец, Герой Сацыялістычнай Працы. 27 жніўня 2020 года ён адсвяткаваў 100-гадовы юбілей.

— Я цесна звязаны з гісторыяй вашай газеты, — кажа Аляксандр Іванавіч. — І вось чаму. У 1961—1970 гадах я працаваў першым сакратаром Любанскага райкама партыі. У гады Вялікай Айчыннай вайны ў гэтых мясцінах дыслацыравалася партызанская брыгада на чале з Героем Савецкага Саюза Васілём Казловым. Адметны факт, што тут падчас фашыскай акупацыі друкавалася газета «Звязда». Калі я быў першым сакратаром райкама партыі, то часта наведваў дом, дзе яна выдавалася. Менавіта са сваімі паплечнікамі аднаўлялі зямлянку на востраве Зыслаў на месцы партызанскага лагера. Закончыўся рабочы дзень, збіраю актыў — і паехалі. Мы насілі камяні, укладвалі бярвенні. І ўсё ўручную. У архітэктара амаль штодзень мяняліся ідэі, бачанне таго, якой павінна быць партызанская стаянка. Даводзілася ўсё перабраць нанова. Мы таксама збіралі астанкі людзей, што загінулі ў гэтых мясцінах, і хавалі іх у брацкай магіле, дзе ўладкавалі стэлу. І ведаеце, я чытаў вашу газету не толькі па абавязку службы. Мне былі цікавыя ўсе артыкулы, навіны з жыцця вобласці, краіны. Не абходзілі ўвагай журналісты і тья падзеі, што адбываліся на Любаншчыне, расказвалі аб поспехах, дасягненнях, людзях, якія дабіліся значных вынікаў у рабоце. Любанская зямля вырасціла васьмнаццаць Герояў Сацыялістычнай Працы. Тут быў створаны саўгас «10 год БССР» — першы саўгас у Савецкім Саюзе. У гэтай гаспадарцы працавалі шэсць Герояў Сацыялістычнай Працы, дванаццаць перадавікоў былі ўзнагароджаны ордэнам Леніна, а 112 атрымалі іншыя высокія дзяржаўныя ўзнагароды. Многія з іх сталі героямі публікацый «Звязды».

— Так што я даўні прыхільнік вашага выдання. — Тата — вялікі аматар чытання, — дадае яго дачка Таццяна Шадрына. — Але апошнім часам у яго слабее зрок. Таму просіць мяне, унукаў, каб пачыталі газету. Ён актыўна цікавіцца, чым жыць краіна, Мінская вобласць, Любанскі раён. Пра ўсё гэта раскажвае ў тым ліку і «Звязда».

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Класныя навіны

Заробкі ў выхавальнікаў і іх памочнікаў падраснуць

Пастановай Міністэрства адукацыі ад 25 лістапада 2020 года № 286 ва ўмовы аплаты пэўных катэгорый работнікаў адукацыйнай галіны ўнесены змяненні.

Як растлумачылі ў прэс-службе ведамства, у рамках рэалізацыі даручэння Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па павышэнні заробатнай платы нізкааплатных катэгорый работнікаў з 1 студзеня 2021 года ўстанаўліваецца надбаўка выхавальнікам дашкольнай адукацыі і памочнікам выхавальніка ў памеры 10 працэнтаў ад акладу.

Для рабочых і служачых арганізацый сферы адукацыі, пасады якіх з'яўляюцца агульнымі для ўсіх відаў эканамічнай дзейнасці (рабочыя, прыбіральшчыкі, дворнікі, вартаўнікі, інжынеры, юрысты і іншыя) уведзіцца базавая даплата да мінімальнай заробатнай платы (з 1 студзеня — 395 рублёў), якая разлічваецца як розніца паміж памерам мінімальнай заробатнай платы і сумай акладу, надбавак за стаж працы ў бюджэтных арганізацыях і за працу па кантракце. «Выплата работніку базавай даплаты не выключае ўстанаўленне яму іншых стымулюючых і кампенсацийных выплат. Прэмія і іншыя стымулюючыя выплаты будуць выплачвацца звыш мінімальнай заробатнай платы», — паведамілі ў міністэрстве.

Бацькам-выхавальнікам дзіцячага дома сямейнага тыпу на перыяд камплектавання выхаванцамі ўстанаўліваецца даплата за складанасць выкананай работы пры наяўнасці да пяці дзяцей у памеры 40 працэнтаў ад базавай стаўкі (цяпер такой надбаўкі ў іх няма).

Кіроўцам аўтобуса, якія знаходзяцца ў штаце школы, даплата павялічваецца з 50 да 100 працэнтаў (як у цэнтры па забеспячэнні ўстаноў адукацыі).

Усе змены ў аплаце працы пачнуць дзейнічаць з 1 студзеня 2021 года.

Надзея НИКАЛАЕВА.

СААЗ паставіла ў аэрапорт цеплавізары і сродкі аховы

Краінавы офіс Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ў Беларусі паставіла ў найбуйнейшы пункт уезду ў Беларусь — Нацыянальны аэрапорт Мінск — цеплавізары, сродкі індывідуальнай і калектыўнай аховы ад COVID-19, а таксама сродкі дэзынфекцыі. Абсталяванне на агульную суму 47 000 долараў ЗША закуплена і пастаўлена ў рамках праекта «Падтрымка гатоўнасці СААЗ і мер у адказ для барацьбы з пандэміяй COVID-19», што фінансуецца Агенцтвам ЗША па міжнародным развіцці (USAID) і адпавядае ўсім патрабаванням СААЗ.

Два новыя цеплавізары, пастаўленыя ў Нацыянальны аэрапорт Мінск, здольныя выявіць у патоку пасажыраў тых, у каго павышана тэмпература цела. Гэта крытычна важна для скрынінгу падарожнікаў і дазваляе прадухіліць ці запаволіць распаўсюджванне COVID-19. Партыя сродкаў аховы, якія дапамогуць у прадухіленні распаўсюджвання каранавіруснай інфекцыі як сярод пасажыраў, так і паміж супрацоўнікамі аэрапорта, таксама ўключае 305 ахоўных аднаразовых камбінезонаў, 20 масак з фільтрамі, 106 рэспіратараў класа FFP2 і 110 рэспіратараў класа FFP3, 1000 аднаразовых масак, 30 ахоўных шчыткаў, вінілавыя пальчаткі, бахілы, 50 ахоўных панарамных герметычных акулараў, 54 локцевыя і бескантавыя дзатары для дэзынфекцыі, 50 флаконаў дэзсродкаў, два пульсаксіметры і чатыры бескантактныя інфрачырвоныя тэрмометры.

«Аэрапорт адыгрывае вельмі важную ролю як з пункту гледжання бяспекі пасажыраў, так і персаналу, які тут працуе. Сусветная арганізацыя аховы здароўя пры падтрымцы USAID рада аказаць дапамогу для эфектыўнай барацьбы з каранавірусам. Нашэнне масак, захаванне фізічнага дыстанцыявання, гігіена рук — усе гэтыя меры тут асабліва важна выконваць», — падкрэсліў доктар Масуд Дара, спецыяльны прадстаўнік рэгіянальнага дырэктара СААЗ у Беларусі, кіраўнік краінавага офіса СААЗ у Беларусі.

Раней у рамках праекта USAID і СААЗ Рэспубліканскі цэнтр гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя атрымаў партыю абсталявання для дыягностыкі і лячэння COVID-19 коштам 210 000 долараў ЗША, а Рэспубліканскі цэнтр арганізацыі медыцынскага рэагавання атрымаў у рэспубліканскі рэзерв 250 кіслародных канцэнтратараў на агульную суму 211 000 долараў ЗША.

Алена КРАВЕЦ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Польшча і Венгрыя знялі вета з бюджэту ЕС

Гэта адбылося на саміце кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў Еўрасаюза. Польшча і Венгрыя пагадзіліся зняць свае вета з бюджэту ЕС на наступныя сем гадоў, паведаміў Euronews. «Цяпер мы можам зноў будаваць нашу эканоміку, ажыццяўляць «зялёны» і «лічбавы» пераход», — напісаў у «Твітэры» кіраўнік Еўрасавета Шарль Мішэль. Раней паведамлялася, што ў Бруселі разглядаюць запасны план, які складаецца ў адхіленні Будапешта і Варшавы ад аднаўленчага фонду ЕС. У ім з 750 млрд еўра 23 млрд былі прызначаны для Польшчы і 4,3 млрд для Венгрыі. Як вядома, гэтыя дзве краіны заблакіравалі сямігадовы бюджэт ЕС на 2021—2027 гады ў памеры 1,07 трлн еўра, а таксама план аднаўлення эканомікі Еўрасаюза пасля пандэміі. Прычынай незадаволенасці Польшчы і Венгрыі стала рашэнне Бруселя ўвязаць выдзяленне субсідый з захаваннем «нормаў, каштоўнасцяў і прынцыпаў прававой дзяржавы».

Паўднёвакарэйскі рэжысёр Кім Кі Дук памёр ад «ковіда» ў Латвіі

Аб гэтым паведаміла выданне Delfi. Паводле інфармацыі рэсурсу, Кім Кі Дук прыбыў у Латвію для афармлення пасведчання на права жыхарства і куплі жылля ў Юрмале. З 5 снежня ён перастаў выходзіць

на сувязь, а ў ноч на 11 снежня памёр у шпіталі ад ускладненняў, выкліканых COVID-19, перадала Delfi. Як паведаміла выданне The Korea Herald, паведамленні пра смерць рэжысёра ў інтэрв'ю некалькім карэйскім СМІ таксама пацвердзіла яго сям'я. Кім Кі Дук — адзін з найбуйнейшых рэжысёраў сусветнага кіно, лаўрэат Канскага, Венецыянскага і Берлінскага кінафестывалю. У 1996-м дэбютаваў карцінай «Кракадзіл». На яго рахунку 25 рэжысёрскіх работ. Фільмы Кім Кі Дука «Вясна, лета, восень, зіма... і зноў вясна», «Нацягнутая цецвіца», «Уздых», «Час», «Дрэжны хлопец», «Востраў», «Самарыянка» сталі сусветнай класікай. Маэстра некалькі дзён не дажыў да свайго 60-гадовага юбілею...

Названы два галоўныя колеры 2021 года

Спецыялісты з амерыканскага Інстытута колеру Pantone абралі два галоўныя колеры 2021, паведамляецца на сайце арганізацыі. Імі сталі глыбокі шэры і яркі жоўты. Саюз двух колераў названы «практычным і цвёрдым, як камень», але адначасова сагравальным і аптымістычным. «Гэта каляровае спалучэнне дае нам трываласць і надзею. Нам неабходна адчуваць сябе натхнёнымі і ўзвышанымі», — заявіла дырэктар цэнтра Леатрыс Эйсман. Даследчы цэнтр кампаніі Pantone вызначае галоўны колер года на працягу 20 гадоў. Адрозна два галоўныя колеры дагэтуль выбіраліся толькі ў 2016-м.

Спажывец

Галасуйце

за найлепшыя тавары

Як паведамілі ў прэс-службе Дзяржстандарта, конкурс «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь» праводзіцца сярод арганізацый, якія вырабляюць харчовыя тавары, прамысловыя тавары для насельніцтва і вырабы народных промыслаў, прадукцыю вытворча-тэхнічнага прызначэння, а таксама кампаній, якія аказваюць паслугі насельніцтву.

Пры падвядзенні канчатковых вынікаў конкурсу рэспубліканская конкурсная камісія будзе ўлічваць водгукі, якія паступілі ад спажывцоў у дачыненні да арганізацый і якасці іх прадукцыі і паслуг.

Так, кожны спажывец можа прыняць удзел у галасаванні толькі адзін раз (паўторнае галасаванне ўлічвацца не будзе). Удзел у галасаванні можна прыняць да 22 снежня. Для гэтага трэба перайсці па спасылцы <https://quality.gskp.by/>, выбраць патрэбную намінацыю: «Харчовыя тавары», «Прамысловыя тавары для насельніцтва і вырабы народных промыслаў», «Прадукцыя вытворча-тэхнічнага прызначэння», «Паслугі насельніцтву» і націснуць кнопку «Падабаецца» ці «Не падабаецца». Можна таксама накіраваць свае водгукі ў сакратарыят камісіі конкурсу да 22 снежня ўключна на адрас ntc@belgiss.by.
Дар'я ГАСЦІЛОВІЧ.

«Голас рэальных удзельнікаў падзей не павінен згубіцца за так званымі гіпотэзамі «тэарэтыкаў» новага пакалення»

Рыгор БЫСЮК, дырэктар мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой»:

— Не так даўно я ўдзельнічаў у анлайн-канферэнцыі, якую праводзіў Музей Перамогі ў Маскве. І там зноў узнікала гэтая тэма — падмены гістарычных паняццяў, і тое, як мы можам супрацьстаяць гэтай сапраўднай гістарычнай навалі. Як і нашы калегі, мы з гэтым сутыкаемся ў сваёй паўсядзённай рабоце, на жаль, не так і рэдка.

Скажам, на прэзентацыі зборніка «Брест. Лето 1941 г.» адзін з яго аўтараў таксама быў дакладчыкам з вызначанай пазіцыяй. На жаль, яго падтрымалі некаторыя з удзельнікаў імпрэзы. Дык вось, ён даводзіў да прысутных думку, што ніякай сапраўднай абароны не было, байцы сотнямі і тысячамі здаваліся ў палон. І адказнасць за гэта нароўні з вермахтам нясе савецкае кіраўніцтва. Сярод аўтараў названага зборніка ёсць навукоўцы. Што ўжо казаць пра нелегальных экскурсаводаў, якія прывабліваюць наведвальнікаў заявамі: «Не ідзіце да экскурсаводаў крэпасці, якія вам будуць даводзіць ідэалагічныя клішэ. Ідзіце да нас, і мы раскажам праўду пра абарону»? Ад нелегалаў зноў прагучыць інфармацыя пра масавую здачу ў палон і хуткі захоп крэпасці праціўнікамі.

Мы ж праводзім экскурсіі і расказваем у музейных экспазіцыях на падставе гістарычных фактаў і документаў, якія музейныя работнікі карпатліва збіралі паўстагоддзям. У нас захоўваюцца сотні жывых сведчанняў, доўгія гады мы сустракаліся і перапісваліся з рэальнымі героямі — абаронцамі крэпасці. Іх голас не павінен згубіцца ў часе за так званымі гіпотэзамі «тэарэтыкаў» новага пакалення.

На памянёнай маскоўскай канферэнцыі мы згадвалі вынікі Нюрнбергскага працэсу, 75-годдзе якога адзначаецца ў гэтыя дні. Менавіта там было сказана, што злачынствы супраць чалавецтва не могуць быць апраўданыя альбо забытыя ці нейкім чынам інтэрпрэтаваныя. Не дапусціць падмены паняццяў, спроб герцаізацыі нацызму — сённяшняя задача як улады, так і грамадства.

Улада можа зрабіць рэальныя крокі на заканадаўчым узроўні. Мы ўжо, дарэчы, накіравалі свае прапановы пра ўзростнае змянення ў Канстытуцыю. Але ж і грамадства ў цэлым, у самым шырокім сэнсе павінна адчуваць сваю адказнасць. Па-першае, на ўзроўні сям'і. Летась мяне вельмі кранула сустрэча з наведвальнікамі крэпасці. Гэта былі маці і сын-падлетак, якія прыехалі з Петрапаўлаўска-Камчакага. Дык вось гэтая жанчына сказала, што спецыяльна спланавала адпачынак так, каб прывезці сына ў Хатынь і Брэсцкую крэпасць. Яны прыехалі за тысячу кіламетраў, каб на свае вочы ўбачыць мясціны, звязаныя з вайной, дакрануцца да гісторыі, так бы мовіць, ужывую. А мы часам са школы побач не спяшаемся прывесці дзяцей на экскурсію.

Дарэчы, на шостым Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў Санкт-Пецярбургу я выказаў прапанову аб музейных уроках патрыятызму ў школьнай праграме. На сёмым Форуме да гэтай тэмы звярнуўся наш віцэ-прэм'ер Ігар Петрышэнка і на пленарным пасяджэнні прапанаваў уключыць у школьную праграму наведванне такіх знакавых аб'ектаў для нашай краіны, як Музей Вялікай Айчыннай вайны, Хатынь, Брэсцкую крэпасць, іншыя мемарыяльныя комплексы ў залежнасці ад іх геаграфічнай лакацыі.

Думаю, нельга параўнаць урок на тэму пачатку Вялікай Айчыннай вайны, праведзены ў класе, з аналагічным урокам у крэпасці. Улічваючы наш навуковы і кадравы патэнцыял, мы адначасова на такія ўрокі можам прыняць да сарака класаў. І гэта будзе іншы ўрок. Веды, атрыманыя на эмацыянальным узроўні, больш трывалыя, чым інфармацыя, якая прагучала ў выглядзе лекцыі настаўніка. У нас сёння багаты арсенал, у тым ліку інтэрактыўныя музеі, шмат розных экспанатаў. Ды і само месца, якое прыняло першы ўдар вайны, і героі-абаронцы, якія той удар трымалі, здольныя ўплываць на свядомасць.

І тут можна гаварыць не толькі на тэму вайны, абароны Айчыны, тут наогул можна распачынаць размову з юнымі наведвальнікамі пра паняцце і значэнне грамадзяніна краіны, тлумачыць, чаму на святы не толькі на ўстановах павінны лунаць дзяржаўныя сцягі, але і на дамах і балконах.

У нас ёсць пэўны вопыт работы Маладзёжнага патрыятычнага цэнтру ў гэтым кірунку. Зараз, як вядома, на ўзроўні кіраўніцтва дзяржавы вырашаецца пытанне надання названаму цэнтру рэспубліканскага значэння. І гэта таксама канкрэтны крок улады ў рэчышчы той тэмы, якую сёння абмяркоўваем.

У сваю чаргу ў крэпасці мы вядзем далейшую рэстаўрацыю Паўднёвай казармы. На яе базе на перспектыву разглядаем стварэнне асобнага асветніка-выхаваўчага аддзела, які сканцэнтруе сваю ўвагу цалкам на пытаннях выхавання. Цяпер гэтую работу ў пэўнай меры вядуць музейныя работнікі, але ж прыйшоў час прыцягнуць спецыялістаў галіны адукацыі.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

КАБ ШКОЛІ

«Непрыняцце ідэалогіі нацызму і фашызму павінна быць прывіта дзецім у школе»

Вучоны сакратар Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны Валерый НАДАЧАЕЎ:

— Сапраўды, у апошнія дзесяцігоддзі мы назіраем рост колькасці прыхільнікаў і паслядоўнікаў нацысцкай ідэалогіі ў краінах Прыбалтыкі і Украіны. Гераізацыя нацысцкіх злачынцаў у гэтых краінах заахвочваецца ўладамі. У Беларусі справа іншая, але гэта не падстава для самазаспакаення. Пакаленне франтавікоў, партызанаў, падпольшчыкаў, вязняў нацысцкіх лагераў сыходзіць на нашых вачах. Гэты эвалюцыйны працэс ідзе па сваіх прыродных законах, адмяніць яго ніхто не ў стане. Сёння на авансцэну гісторыі выходзяць іх праўнікі. Яны жывуць у новую інфармацыйную эпоху, дзе «веды» аб вайне чэрпаюць не з кнігі і архіўных дакументаў, не з успамінаў сваякоў — удзельнікаў вайны, а з блогасферы, розных інтэрнэт-рэсурсаў. Пры гэтым кантэнт часцяком прыдумляюць тыя, хто працуе над рэвізіяй вынікаў Другой сусветнай вайны.

Другая сусветная і Вялікая Айчынная войны займаюць асаблівае месца ў дзеяннях фальсіфікатараў гісторыі. Сёння Расіі як пераемніцы Савецкага Саюза навязваюць віну за развязванне Другой сусветнай вайны, робяць гэта адпраўным пунктам прад'яўлення ёй палітычных, фінансавых, тэрытарыяльных прэтэнзій. Галоўнай мэтай

рэвізіі вынікаў Другой сусветнай вайны становіцца перагляд яе найважнейшых геапалітычных вынікаў.

На канцэптыяльным узроўні галоўным прыёмам фальсіфікатараў з'яўляецца пастаноўка знака роўнасці паміж сталінскім СССР і гітлераўскай Германіяй, аб'яднанне іх у агульную катэгорыю «таталітарных рэжымаў» і ўскладанне на іх аднолькавай адказнасці за развязванне Другой сусветнай вайны.

Заўважу, што ў лістападзе 2020 года была прынята рэзалюцыя Трэцяга камітэта Генеральнай Асамблеі ААН — «Барацьба з гераізацыяй нацызму, неанацызму і другімі відамі практыкі, якія садзейнічаюць эскалацыі сучасных формаў расізму, расавай дыскрымінацыі, ксенафобіі і звязанай з імі нецярпімасці». У дакуменце падкрэсліваецца, што ўсе дзяржавы павінны забараніць любое ўшанаванне нацысцкага рэжыму, яго саюзнікаў і звязаных з імі арганізацый, ці то афіцыйна або неафіцыйна». Нароўні з ЗША супраць прыняцця рэзалюцыі прагаласавала Украіна. Матывацыя ўкраінскага боку: «Украіна не падтрымлівае гэты дакумент, «пакуль сталінізм і неасталінізм не будуць асуджаны ў аднолькавай ступені, як і нацызм». Як быццам і не было рашэння Нюрнбергскага трыбунала.

Той факт, што ЗША, Украіна, а раней і Канада галасавалі супраць асуджэння гераізацыі нацызму, а шэраг еўрапейскіх краін — устрымаліся, гаворыць пра тое, што яны зноў, як і 85 гадоў таму, робяць на яго стаўку.

Да чаго прывяло патуранне нацызму, палітыцы «супакойвання агрэсара», можна ўбачыць у экспазіцыі Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны ў зале № 6 «Нацысцкі акупацыйны рэжым». Пра гэта нагадваюць шматлікія мемарыялы і помнікі, прысвечаныя ахвярам нацысцкага тэрору, якія ёсць ва ўсіх кутках Беларусі. Нагадаю, што на нашай зямлі ў гады акупацыі нацысты стварылі 260 месцаў масавага знішчэння людзей. Пра гэта супрацоў-

нікі музея кожны дзень расказваюць наведвальнікам. Падчас экскурсій, навуковых і грамадска-палітычных форумаў і мерапрыемстваў, якія праводзяцца ў сценах музея, выкрываецца злачынная, чалавеканенавісная практыка нацызму. Найбольш наглядная і інфарматыўная ў гэтым плане экспазіцыя залы № 6 распаўвадае пра тысячы знішчаных вёсак, мільёны забітых і закатаваных у лагерах, турмах і гета ваеннапалонных, партызанаў, падпольшчыкаў і мірных грамадзян.

Але ці дастаткова аднаго музея, каб супрацьдзеінічаць гераізацыі нацызму? Вядома, не. Музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, таксама як і іншыя музеі аналагічнага профілю, павінны быць часткай агульнай сістэмы, накіраванай на супрацьдзеянне фальсіфікацыі гісторыі і гераізацыі нацызму.

Што трэба рабіць? Звернемся да вышэйзгаданай рэзалюцыі. Камітэт Генасамблеі заклікаў «прыняць канкрэтныя меры, у тым ліку ў заканадаўчай галіне і ў сферы адукацыі, каб папярэдзіць адмаўленне злачынстваў супраць чалавечнасці і ваенных злачынстваў, здзейсненых у час Другой сусветнай вайны».

Неабходна карэкціроўка школьнай і іншых адукацыйных праграм. Унясенне адпаведных змяненняў (у выглядзе новых артыкулаў) у Крымінальны кодэкс і Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях. Як вядома, выхаванне забяспечваецца сукупнасцю прымянення розных метадаў, у тым ліку пераконвання і прымусу. Але галоўным застаецца пераконванне.

Роля школы асабліва важная. Менавіта там школы дзеці вучацца чытаць і пісаць, на сістэмнай аснове атрымліваюць веды пра навакольны свет і гісторыю сваёй краіны. Менавіта ў школе дзеці павінны быць прывіта непрыняцце ідэалогіі нацызму і фашызму. І музей у гэтым плане гатовы да супрацоўніцтва з Міністэрствам адукацыі і яго ўстановамі.

«Пакуль не прымусім моладзь заглянуць у траншэі і акопы, дзе з прабітымі чарапамі і адарванымі рукамі і нагамі ляжаць іх аднагодкі, не пераканам»

Мікалай БАРЫСЕНКА, ваенны пісьменнік, кіраўнік гісторыка-патрыятычнага пошукавага клуба «Вікру»:

— Сама дзейсны спосаб не дапусціць гераізацыі нацызму ў Беларусі — гэта патрыятычнае выхаванне. Пакуль не прымусім моладзь заглянуць у траншэі і акопы, дзе з прабітымі чарапамі і адарванымі рукамі і нагамі ляжаць іх аднагодкі, не пераканам. Яны забаўляюцца стралялкамі ў інтэрнэце і заўважваюць: калі трэба, паўторым. Гэта ўсё проста ў віртуальным жыцці. Забілі, узяў сабе новае жыццё. У рэальнасці так не бывае. Сёння гэтыя віртуальшчыкі выйшлі на вуліцы і, калі атрымалі адпор, залямантавалі, што іх б'юць. А што яны чакалі? Што іх за гэта апякаць будуць? Начытаўшыся ў інтэрнэце рознай хлусні, яны ўзводзяць нацызм у ранг гераізму. І няўцям, што менавіта нацыстамі здзяйсняліся самыя жорсткія за ўсю сусветную ваенную гісторыю злачынствы супраць канкрэтных людзей. Вунь наш мемарыял у Борках у Кіраўскім раёне, дзе падчас карных аперацый было знішчана больш за 2000 чалавек. Звычайных сельскіх жыхароў. Вось што такое нацызм.

У маім родным Магілёве ў пачатку 1990-х, і ўжо ў сёлетнім жніўні, мне давалося сутыкацца ў адной з кавярняў на вуліцы Ленінскай з маладымі вельмі правымі нацыяналістамі, якія абуральна задзіралі наведвальнікаў: «А чаму вы не размаўляеце на беларускай мове? Мабыць, вы не беларусы?» Ад такіх наўных на першы погляд пытанняў адзін крок да выключнасці і перавагі над іншымі нацыямі.

Пошукавікі «Вікру» добра ўяўляюць сабе, што цяперашняе сытае і спакойнае жыццё прыйшло да нас не ціхім эвалюцыйным шляхам, а праз гора, слёзы і пакуты старэйшага пакалення, многія прадстаўнікі якога склалі

галоўны, прапалі без вестак або вярнуліся пакалечаныя з вайны.

Не дай бог нам уступіць у эпоху рэвалюцый і войнаў. Яны дашчэнту разбураюць краіну, створаную кроўю і потам нашых бацькоў, дзядоў і прадзедаў, а затым спатрэбяцца дзесяцігоддзі на яе аднаўленне. І пры гэтым больш за ўсё пацярпець людзі.

Тэзіс Бернарда Шоу пра тое, што «адзіны ўрок, які можна атрымаць з гісторыі, гэта тое, што з яе не здабываюць урокаў», як мага больш падыходзіць да некаторых маладых людзей, захопленых ідэяй нацызму або перавагі адной нацыі над другой. І не проста перавагай, а знішчэннем яе. Як гэта было ў Нямеччыне ў 1930-я гады і пазней. Зараз прапаганда і выкарыстанне сімволікі нацызму там крымінальна каральныя, але тым не менш колькасць груповак з нацысцкімі настроямі ў краіне няўхільна расце. Пра гэта трэба ўвесь час памятаць, і не толькі маладым. На Магілёўшчыне і ў цэлым па Беларусі, якая ў былым СССР больш за іншыя рэспублікі пацярпела ад фашызму і калабарыяністаў, адраджэння нацызму пакуль няма, гэтак жа, як няма і глебы для яго ўзнікнення. Але гэта пакуль...

Мы пастаянна пераконваемся, што абараніць Айчыну можна толькі ў адзінстве. Мінулыя падзеі паказваюць, што для таго каб захаваць тое, што пабудавалі, трэба быць разам. Асабіста ў мяне больш няма сіл глядзець, як маладыя людзі, абматаныя чырвона-белымі сцягамі лямантуюць на плошчах пра свабоду і еўрапейскі шлях, а па сутнасці — цягнуць за сабой у прорву ўсю краіну. З такімі «прасунутымі лібераламі» я не хачу мець нічога агульнага, таму што вельмі добра разумею, што любы хаос — гэта кроў, слёзы, гора.

БОЛЬШ...

«Абараніць гонар і годнасць герояў і ахвяр варта на заканадаўчым узроўні»

Тацяна ХАДЫКА, член праўлення Мінскага абласнога аддзялення грамадскага аб'яднання «Беларускі фонд міру»:

— У Мінскай вобласці на тэрыторыі Лагойскага раёна знаходзяцца два мемарыяльныя комплексы — «Хатынь» і «Дальва». Хатынь была спалена карнікамі ў сакавіку 1943 года, а ў чэрвені 1944-га такі ж самы лёс напаткаў Дальву. У агні згарэлі 44 жыхары, выжыў толькі 13-гадовы Коля Грыловіч. Нездарма Дальву называюць сястрой Хатыні. Гэтыя комплексы нагадваюць аб зверствах фашызму і напамінаюць нашчадкам, да чаго прыводзяць нацысцкія ідэі.

Праблема гераізацыі нацызму з'яўляецца адной з найважнейшых праблем сучаснага свету і грамадства. Здавалася б, фашызм і рэваншызмскія настроі павінны былі назаўжды сысці ў мінулае, паколькі адпаведна з Нюрнбергскім працэсам нацызм і фашызм прызнаны злачыннымі ідэалогіямі і забаронены ў сучасным свеце. Аднак пасля распаду СССР асобныя нацыяналістычныя

лідары і палітыкі спрабуюць перапісаць гісторыю, перагледзець вынікі Другой сусветнай вайны. Пачасціліся выпадкі абнаславіць уклад Чырвонай Арміі ў перамогу над гітлераўскай Германіяй, падвргаюцца знявазе і праследаванню ветэраны вайны, апаганьваюцца магільні і помнікі тым, хто аддаў сваё жыццё барацьбе з фашызмам. Адначасова адбываюцца гераізацыя нацызму, распаўсюджванне нацысцкай сімволікі, праслаўненне нацысцкага руху і ўзвядзенне ў ранг нацыянальных герояў тых, хто супрацоўнічаў з нацыстамі, асабліва калі ажыццяўляецца ідэя пабудовы нацыянальнай дзяржавы.

На шчасце, у Беларусі гэтая праблема не з'яўляецца такой вострай у многім дзякуючы палітыцы беларускай дзяржавы ў гэтым пытанні, дакладнай пазіцыі Прэзідэнта Беларусі ў сістэме выхавання, у якой фарміраванне патрыятызму — адна з найважнейшых стратэгічных задач дзяржавы і заўсёды разглядалася як найбольш прыярытэтны кірунак.

Раней найбольш эфектыўнымі былі такія формы выхавання падрастаючага пакалення, як экскурсіі, паходы па памятных мясцінах, гутаркі, віктарыны, праглед і абмеркаванне фільмаў, якія затым сталі класікай савецкага кіно, сустрэчы з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны. Маладое пакаленне лічыла бясспрэчным фактам перамогу ў Вялікай Айчыннай вайне 1945 года. Для пакалення дзяцей пераможцаў вайны ўспрымалася як боль, як трагедыя, таму што вакол былі людзі, якія прайшлі вайну, бачылі ўсё на свае вочы. Іх праўда аб вайне перадавалася дзецям, унукам. Таму праблемы гераізацыі нацызму не існавала. Але цяпер сыходзіць пакаленне, якое не па чутках ведала аб жахах фашызму. Вырастае іншае, якое чэрпае ўяўленні аб тым перыядзе гісторыі з фільмаў, кніг (у найлепшым выпадку), а то і з сенсацыйных і правакацыйных заяў у інтэрнэце, альтэрнатыўных тэарый, якія блытаюць факты і скажаюць мінулае, дзе ставіцца знак роўнасці паміж камунізмам і нацызмам. Так недалёка і да поўнай рэабілітацыі нацысцкіх памагатаў.

На маю думку, неабходна звярнуць большую ўвагу на ролю і значэнне гістарычных ведаў. Гісторыя як прадмет у гэтым сэнсе адыгрывае значную ролю. Менавіта яна фарміруе грамадзяніна. Нізкі ўзровень гістарычных ведаў з'яўляецца асновай для маніпуляцыі свядомасцю маладых людзей. Каб яны не аказаліся інструментам для дасягнення чужых мэт, не верылі безаглядна ў «карцінку» з інтэрнэту, актуальнае становіцца пытанне фарміравання асобы, здольнай крытычна мысліць, выдзяляць асноўнае, супастаўляць факты, весці дыялог, самастойна

прымаць рашэнні, прагназаваць вынікі сваёй дзейнасці. Таму ў працэсе навучання і ў пазакласнай рабоце варта шырэй выкарыстоўваць дыскусіі, дэбаты, прэс-канферэнцыі, дзе ёсць сутыкненне розных поглядаў, меркаванняў, часам супрацьлеглых. І не баяцца вострых пытанняў.

У фарміраванне патрыятызму ў моладзі, дзяцей, падлеткаў робяць унёсак усе ўстановы адукацыі, грамадскія арганізацыі і аб'яднанні. Сумесна з педагогамі, вучнямі школ значную работу праводзіць у гэтым рэчышчы Мінскае абласное аддзяленне грамадскага аб'яднання «Беларускі фонд міру». Стала традыцыйным правядзенне тэматычных маршаў па месцах баявой славы ў Слуцкім, Любанскім, Салігорскім, Лагойскім раёнах, акцыі «У страі навечна», памятных акцый у спаленых вёсках. Бясспрэчна, актуальнымі формамі патрыятычнага выхавання застаюцца паходы і экскурсіі па родным краі. Праз удзел у паходах вучні ўспрымаюць падзеі мінулай вайны як нешта рэальнае, жывое, становяцца як бы саўдзельнікамі баявых подзвігаў.

У Беларусі аддаюць вялікую ўвагу захаванню народнай памяці аб Вялікай Айчыннай вайне. Разам з тым «прышчэпкай» ад нацызму будзе прыняцце адпаведнага заканадаўчага акта. Такія ёсць у іншых краінах, напрыклад у Кітаі з 1 мая 2018 года ўступіў у сілу Закон аб абароне гонару і годнасці загінулых герояў. Гэты закон заахвочвае грамадзян да патрыятызму, а таксама забараняе праслаўленне захопніцкіх войнаў, за што правапарушальнікам пагражае адказнасць.

«Важна не даваць нават шанцу на спробу выдаць варожую палітычную тэхналогію за патрыятычную «навуковую дыскусію»

Павел ЖДАНОВІЧ, супрацоўнік кафедры гісторыі славян і спецыяльных гістарычных дысцыплін гістарычнага факультэта ГДУ імя Ф. Скарыны, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу VI склікання:

— Для беларускага народа гісторыя Вялікай Айчыннай вайны — найважнейшы элемент гістарычнай памяці, неад'емны складнік нацыянальнага коду, які фарміруе патрыятычныя, духоўныя каштоўнасці. Спробы перагляду значэння, ролі і ходу Вялікай Айчыннай вайны — гэта мэтанакіраваная работа па фальсіфікацыі як аднаго з фактараў інфармацыйнай вайны. І метады такой работы вядомыя: гістарычная дэзынфармацыя, адкрытая фальсіфікацыя фактаў з мэтай распаўсюджвання дэструктыўных ідэалогій, замах на канстытуцыйны лад суверэнных дзяржаў, распальванне ўнутраных разладаў і міждзяржаўных канфліктаў.

Каб не дапусціць падобнага ў нашай краіне, варта працягваць актыўную грамадскую і палітычную дзейнасць па захаванні памяці аб падзеях і героях Вялікай Айчыннай вайны. Важна не даваць нават шанцу на спробу выдаць варожую палітычную тэхналогію за патрыятычную «навуковую дыскусію». Бо фальшывы гістарычны рэвізіянізм не мае нічога агульнага з рэальным навуковым пошукам. Усім павінна быць відавочна, што фальсіфікацыя гісторыі — гэта зусім не нявінная забава адзінкавых папулярызатараў, а мэтанакіраваны працэс,

інфармацыйная і камунікацыйная тэхналогія, якая выкарыстоўваецца ў якасці інструмента геапалітычнага проціборства.

У гэтым кірунку вельмі важным падаюцца правядзенне адэкватнай гістарычнай палітыкі, каардынацыя сумесных намаганняў па захаванні памяці аб Вялікай Перамозе ў краінах-нашчадках Савецкай дзяржавы і савецкага народа-вызваліцеля. Асноўнай задачай жа агульных дзеянняў павінна стаць спыненне спроб скажэння і інтэрпрэтацыі гістарычных фактаў на шкоду нацыянальным інтарэсам, правакацыі канфліктаў паміж дзяржавамі.

Між тым, на маю думку, вопыт гістарычнай палітыкі ў Рэспубліцы Беларусь — павучальны. Але ж сёння выклік часу ў маніпуляцыях праз скажэнне гістарычнага мінулага актуальны і для нашай краіны. Лічу важным звярнуць увагу на канкрэтныя маркеры гэтага дэструктыўнага працэсу:

— адмаўленне агульных каранёў паміж беларусамі, рускімі і ўкраінцамі;

— прыніжэнне ролі Беларускай ССР як рэальнай формы беларускай дзяржаўнасці; замоўчванне дасягненняў Беларусі ў савецкі перыяд і наўмысны акцэнт толькі на недахопы, якія мелі месца; стварэнне негатыўнага вобраза мінулага;

— трактоўка ўз'яднання Заходняй Беларусі і БССР у 1939 годзе не як акта гістарычнай справядлівасці, а як неправамоцнай падзеі з пункту гледжання міжнароднага права, што дае магчымасць прэтэнзій з боку Польшчы на заходнія тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;

— цалкам неабгрунтаванае з навуковага пункту гледжання і абуральнае ўраўноўванне палітычных рэжымаў у СССР і нацысцкай Германіі з мэтай перакладвання віны на развязванне Другой сусветнай вайны з боку Захада на Савецкі Саюз;

— адмаўленне таго, што барацьба з нацысцкімі захопнікамі на тэрыторыі Беларусі насіла ўсенародны характар.

Гістарычныя фальсіфікацыі на постсавецкай прасторы ў асноўным

зводзяцца да распальвання русафобіі, дыскрэдытацыі перамогі народаў Савецкага Саюза ў Вялікай Айчыннай вайне, рэабілітацыі нацызму і калабарацыянізму.

Таму нашай дзяржаве важна працягнуць практычныя палітычныя дзеянні па захаванні аб'ектыўнай гістарычнай памяці. Вельмі важна, што ў кантэксце Вялікай Айчыннай вайны і Перамогі ў Рэспубліцы Беларусь не толькі беражліва захоўваюцца ўсе помнікі савецкай эпохі, але і адкрываюцца новыя музеі і гісторыка-культурныя комплексы. Не менш важна, што за гады існавання суверэннай Беларусі створана новая інфраструктура, накіраваная на ўвекавечанне памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны, падзвігу савецкага народа ў барацьбе з нацызмам і праслаўленне Вялікай Перамогі.

Шмат у чым прычына таго, што ў Беларусі атрымліваецца пазбегнуць «вайны памяці», — канкрэтнае і сталае стаўленне дзяржавы да спроб рэабілітацыі нацызму і калабарацыянізму. Вельмі важным стала тое, што ў нашай краіне ў 2019 годзе ў дадатак да існуючага закона аб экстрэмізме, адпаведных нормаў КК і КоАП беларускім парламентам былі прыняты змяненні і дапаўненні ў Закон «Аб супрацьдзеянні экстрэмізму». Так, прадугледжваецца крмінальная адказнасць за прапаганду і рэабілітацыю нацызму. У прыватнасці, упершыню ў гісторыі права Рэспублікі Беларусь былі вызначаны тэрміны «нацызм», «рэабілітацыя нацызму», «нацысцкая сімволіка і атрыбутыка». Характэрна, што за публічную рэабілітацыю нацызму законапраект прадугледжвае суровае пакаранне да пяці гадоў пазбаўлення волі.

Упэўнены, што ў складаны перыяд геапалітычнай турбулентнасці толькі спалучэнне эфектыўных мер па захаванні аб'ектыўнай гістарычнай памяці і інфармацыйна-асветніцкай работы па развясненні радыкальных праяў фальсіфікацыі гісторыі дазваляць беларускаму грамадству і ў далейшым паспяхова супрацьстаяць маніпуляцыйным палітычным тэхналогіям.

○ У ТЭМУ

«На гісторыю і сучаснасць нельга глядзець праз Telegram-каналы»

Пра гэта заявіў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Андрэй КУНЦЭВІЧ падчас круглага стала «Патрыятычнае выхаванне як фактар процідзеяння нацызму і экстрэмізму» на базе Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

«Некаторыя сёння незадаволеныя, што мы шмат увагі ўдзяляем перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Так, сапраўды, гісторыя Беларусі пачалася не ў 1941-м і не ў 1945-м. Але яна цалкам магла б скончыцца ў гэтыя гады, калі б не мужнасць і самаадданы гераізм усяго савецкага народа і беларусаў у прыватнасці. На розных франтах змагалася больш за 1,3 мільёна нашых суайчыннікаў, больш за 300 тысяч з іх адзначана баявымі ўзнагародамі, ордэнамі і медалямі. Ад 2,5 да 3 мільёнаў беларусаў сталі ахвярамі той вайны. І тое, што сёння нам прапаноўваюць забіць пра гэта, зрабіць малазначны перыяд нашай гісторыі, — я лічу, што з такой трактоўкай мы не маем права згаджацца», — сказаў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

Андрэй Кунцэвіч упэўнены: сумесная прадметная работа парламентарыяў, гісторыкаў, прадстаўнікоў грамадскасці дазволіць беларусам не скаціцца да забыцця падзей тых гадоў, не дапусціць пераасэнсавання тэмы калабарацыянізму, абялення сімволікі саўдзельнікаў фашыстаў. «На гісторыю, на мінулае, як і на цяперашні час, трэба глядзець шырока расплюшчанымі вачамі, а не праз Telegram-каналы», — сказаў ён.

Па словах намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта, больш сістэмны характар павінны насаць ужо існуючыя формы патрыятычнага выхавання. На яго погляд, глыбей вывучыць гераічную гісторыю краіны моладзі дазваляе наведванне мясцін і мемарыялаў баявой славы. «Чамусьці наведванне такіх мясцін перастае быць абавязковым у праграме. Напрыклад, у мінулым годзе толькі кожны 11-ы беларускі школьнік наведаў Брэсцкую крэпасць-герой, толькі кожны 15-ы змог пакланіцца ахвярам Хатыні, а ў 2020 годзе з-за аб'ектыўных прычын гэтыя лічбы яшчэ меншыя. Упэўнены: хто хоць бы раз пабываў у Хатыні і іншых падобных месцах, моцна задумаецца, ці варта яму становіцца пад сцягі калабарацыяністаў, пад сцягі, заплямленыя крывёю тваіх суайчыннікаў», — адзначыў Андрэй Кунцэвіч.

Круглы стол «Патрыятычнае выхаванне як фактар процідзеяння нацызму і экстрэмізму» быў арганізаваны Пастаяннай камісіяй па адукацыі, культуры і навуцы Палаты прадстаўнікоў, паведамляе БелТА. Ён аб'яднаў парламентарыяў, прадстаўнікоў міністэрстваў і ведамстваў, а таксама Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, Нацыянальнага архіва Беларусі, Нацыянальнай бібліятэкі і Нацыянальнага гістарычнага музея. «Хочацца верыць, што гэта размова дазволіць парламентарыям напрацаваць матэрыялы для далейшай нарматворчай дзейнасці», — выказаў спадзяванне Андрэй Кунцэвіч.

Грамадская прыёмная

ПЕНСІЙНАЕ ЗАКАНАДАЎСТВА, РАМОНТ ЖЫЛЛЯ, ДОБРАЎПАРАДКАВАННЕ ТЭРЫТОРЫЙ

Што яшчэ цікавіць жыхароў Маладзечанскага раёна?

У чарговую грамадскую прыёмную, якую правёў старшыня Маладзечанскага райкама прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу Уладзімір САЛАНЕНКА, звярнулася некалькі жыхароў гарада і раёна.

Першы зайшоў Аляксандр Пагуда. Гэта даволі вядомы і паважаны ў акрузе чалавек. Аляксандр Мар'янавіч працаваў у адной з гаспадарак раёна, цяпер займае пасаду загадчыка гаража. Яго агульны стаж 30 гадоў, такі ж і ў яго жонкі. Тыя, хто адпрацаваў у сельгасарганізацыі дзесяць і больш гадоў, маюць права выкупляць жылплошчу, якая будавалася па праграме адраджэння і развіцця сяла і належыць сельгасарганізацыі. У 2017 годзе сям'я прыватызавала жыллё на законных падставах у растэрмінароўку на дваццаць гадоў. Цяпер штомесця яны плацяць калгасу 400 рублёў. Для іх гэта дарагавата, паколькі агульны бюджэт сям'і складае крыху больш як тысячу рублёў. А яшчэ трэба нешта есці, адзявацца, шмат грошай ідзе таксама на набыццё лекаў.

Аляксандр Пагуда прапанаваў, калі гэта не супярэчыць заканадаўству, уключыць норму, якая прадугледжвала б льготы па ўнясенні аплаты за прыватызацыю жылля ў калектыўныя дагаворы. У прыватнасці, калі чалавек адпрацаваў у сельгасарганізацыі больш чым 30 гадоў, устанавіць яе ў памеры 50 %, а калі агульны стаж мужа і жонкі складае 60 гадоў, то перадаваць жылплошчу бясплатна.

Міхаіл Змітровіч хадаінічаў не толькі за сябе, але і за сваіх суседзяў. Міхаіл Міхайлавіч жыве ў прыватным сектары. У раёне забудовы няма цэнтралізаванай каналізацыі. Тым больш што жыхары згодныя прыняць долевы ўдзел з бюджэтам у фінансаванні камунікацый. Уладзімір Саланенка звязваўся з аддзелам жыллёва-камунальнай гаспадаркі райвыканкама.

— Мы ведаем аб гэтай праблеме, — адказалі Уладзіміру Генадзевічу. — Але справа зацягнулася з прычыны пандэміі каранавіруса.

Заяўніка запэўнілі: як толькі сітуацыя стабілізуецца, спецыялісты наведваюцца ў кожны дом, пагутараць з кожным уладальнікам. І, калі атрымаюць ад усіх станоўчы

адказ на долевы ўдзел у фінансаванні, падбяруць падрадную арганізацыю для выканання работ.

У Маладзечанскім раёне прайшло дзевяць грамадскіх прыёмных па зборы прапаноў па актуальных пытаннях развіцця краіны і рэгіёна. На кожным з іх прысутнічала **старшыня раённага аб'яднання арганізацый прафсаюзаў Таццяна ЯЦУХНА.**

На думку Таццяны Яцухны, работа грамадскіх прыёмных дае магчымасць больш аператыўна вырашаць пытанні, якія хваляюць жыхароў, паколькі тут прысутнічаюць спецыялісты розных службаў і падраздзяленняў, што могуць даць тлумачэнні адразу ж на месцы.

— Пытанні, з якімі звяртаюцца жыхары нашага рэгіёна, — самыя разнастайныя. Яны датычацца жыллёва-камунальнай гаспадаркі, пенсійнага заканадаўства, грамадска-палітычнага жыцця рэгіёна

ў прыватнасці і краіны ў цэлым. У асноўным па ўсіх пытаннях даюцца тлумачэнні адразу на месцы. І пытанні, якія б мы паставілі на кантроль, цяпер няма. Калі ж яны ўзнікаюць, тыя, што патрабуюць больш глыбокага вывучэння, мы накіроўваем у службу «аднаго акна» пры Маладзечанскім райвыканкаме. У далейшым яны адрацоўваюцца для кантролю і выканання ў адпаведных раённых службаў, — расказала Таццяна Пятроўна.

— **Маладзечна ўваходзіць у лік гарадоў з колькасцю насельніцтва больш як 80 тысяч чалавек. Кіраўнік дзяржавы даў даручэнне па паскораным развіцці такіх гарадоў. Магчыма, жыхары выказваюць свае ідэі, думкі наконт гэтага?** — пацікавілася ў Таццяны Яцухны.

— Нейкіх канкрэтных прапаноў па гэтай тэме ад грамадзян не паступала. Але быў адзін зварот ад жыхара аб скарачэнні гандлёвых аб'ектаў і больш актыўным развіцці вытворчасці, — адказала яна.

На думку Таццяны Яцухны, работа грамадскіх прыёмных дае магчымасць больш аператыўна вырашаць пытанні, якія хваляюць

жыхароў, паколькі тут прысутнічаюць спецыялісты розных службаў і падраздзяленняў, што могуць даць тлумачэнні адразу ж на месцы.

А калі параўнаць тэматыку пытанняў, якія паступілі ў грамадскую прыёмную і на асабісты прыём грамадзян, то яны істотна адрозніваюцца. Аналіз зместу зваротаў падчас прыёму грамадзян у Маладзечанскім раённым аб'яднанні прафсаюзаў паказаў, што часцей за ўсё заяўнікі задаюць пытанні па рэгуляванні калектыўна-дагаворных адносін, звальненні работнікаў, прымяненні спецадзэння і сродкаў індывідуальнай аховы, аховы працы. Яны складаюць 58 % ад усіх зваротаў.

У грамадскай прыёмнай на першае месца выходзяць пытанні жыллёва-камунальнай гаспадаркі (добраўпарадкаванне дваровых тэрыторый, рамонт жыллёвага фонду — 56 %). На другім месцы, але не менш значныя, пытанні пенсійнага заканадаўства — 15 %. Па пытаннях грамадска-палітычнага характару зафіксавана два звароты з 23, што склала 9 % ад агульнай колькасці.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Акцыя

ДЗЕД МАРОЗ НА ПАЖАРНАЙ МАШЫНЕ

На Гомельшчыне рэспубліканская акцыя «Нашы дзеці» стартавала незвычайным навагоднім ранішнікам на адкрытым паветры. Свята для дзяцей-сірот з дамоў сямейнага тыпу ладзілі ў цэнтры экалагічнага турызму на беразе возера Чарнецкае, што ў Гомельскім раёне. А арганізавалі яго супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях і актывісты Беларускага дзіцячага фонду.

Складаная эпідэміялагічная сітуацыя не павінна пазбаўляць дзяцей навагодняга цуду, вырашылі арганізатары дабрачыннай акцыі. А правядзенне свята на свежым паветры падарыць удвая больш незабыўных эмоцый.

Так, Дзед Мароз і Снягурка павіталі ў цэнтры экалагічнага турызму хлопчыкаў і дзяўчынак з Веткаўскага, Гомельскага, Рэчыцкага, Нараўлянскага і Петрыкаўскага раёнаў. Каля ста дзяцей прыехалі ў суправаджэнні бацькоў- апекуноў. Арганізатарамі дабрачыннага мерапрыемства выступілі Беларускі дзіцячы фонд і Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Яны аб'ядналіся ў імкненні парадаваць дзяцей і пры гэтым зра-

біць свята не толькі вясёлым, але і карысным.

— Безумоўна, Міністэрства па надзвычайных сітуацыях шмат увагі аддае менавіта бяспечнаму адпачынку дзяцей, і ў гэтым мы як супрацоўнікі МНС заўсёды прыходзім на дапамогу, — адзначыў удзельнік святачнага мерапрыемства **начальнік Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС Рэспублікі Беларусь Сяргей ДЗІЧКОЎСКІ.**

Для дзяцей падрыхтавалі гульнявую праграму: карагоды на свежым паветры і інтэрактыўныя конкурсы. Чакаў гасцей і стол з гарачай гарбатай і прысмакамі. Салодкія наборы, набытыя за сродкі МНС і арганізацый-партнёраў

Беларускага дзіцячага фонду, дзеці атрымалі ў падарунак асобна.

— Мы імкнуліся падарыць дзецям добрыя ўражанні, цудоўны настрой, а таксама парадаваць хлопчыкаў і дзяўчынак салодкімі прэзентамі, — падзялілася нязменны арганізатар дабрачынных акцый на Гомельшчыне, **дырэктар Гомельскага абласнога аддзялення РГА «Беларускі дзіцячы фонд» Ларыса МЯЖЭВІЧ.** — Ведаеце, і дзеці, і дарослыя на такім пазітыўным, што мы побач з імі нават забыліся пра зімовыя халады, шматлікія клопаты. Мы спадзяёмся на тое, што ўсе будуць здаровыя і шчаслівыя!

Шмат станоўчых эмоцый гасцям свята падарыла экскурсія па кантактным запарку «Беладзьмі», што знаходзіцца на тэрыторыі мясцовага цэнтры экалагічнага турызму. Яго насельнікі — страусы і алёны, ласі і бараны, кабыны і дзікабразы — былі рады маленькім гасцям. Нават велічныя зубры, якія, дарэчы, зусім нядаўна пасяліліся ў аграсядзібе, падыходзілі «прывітацца». Дзеці змаглі пакарміць шматлікіх жывёл і птушак. Яшчэ адным сюрпрызам для хлопчыкаў і дзяўчынак стала з'яўленне пажарных машын, якія даставілі на свята не звычайнага, а «Бяспечнага» Дзеда Мароза. Галоўны герой навагодняга свята распавёў аб тым, што на працягу года заўжды сочыць, каб усе дзеці не толькі добра сябе паводзілі, але і абавязкова выконвалі правілы бяспекі.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

Каб памяталі

Выхоўваць патрыётаў

У Магілёве адкрылася выстаўка музея Вялікай Айчыннай вайны «Аперацыя «Багратыён». Яна працуе ў рамках праекта «Беларусь памятае».

— Гэты праект распавядае аб унікальнай аперацыі, якая ўвайшла ў сусветную ваенную гісторыю, — адзначыў **дырэктар музея гісторыі Узброеных Сіл Сяргей АЗАРОНАК.** — Мы хочам, каб пра подзвіг савецкіх салдат дзеці не проста ведалі, але і ніколі не забываліся. Важна памятаць, якой цаной дасталася нам Перамога.

Экспанаты размясціліся на ганаровым пасту памяці загінулых за Айчыну шматпрофільнага цэнтры па рабоце з дзецьмі і моладдзю «Юнацтва» Магілёва. Матэрыялы будуць выкарыстоўвацца ў працы па грамадзянска-патрыятычным выхаванні падрастаю-

чага пакалення, плануецца вочныя і завочныя экскурсіі, іншыя мерапрыемствы. Выстаўка будзе працаваць у Магілёве да канца лютага наступнага года, а пасля адправіцца ў Віцебск.

Арганізатары выстаўкі — Беларускае грамадскае аб'яднанне ветэранаў і Дзяржаўны музей гісторыі Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Фота з сайта mogilevnews.by.

Здарэнні

Пенсіянер згубіўся і ледзь не замерз на беразе ракі

У Жыткавіцкім раёне міліцыянеры дапамаглі адшукаць і выратаваць пажылога чалавека

9 снежня ў Жыткавіцкі раённы аддзел унутраных спраў звярнулася жыхарка райцэнтры. Яна паведаміла, што прапаў яе 83-гадовы бацька. Сітуацыю ўскладняла тое, што мужчына хворы на страту памяці. Куды ён мог накіравацца, ніхто не ведаў. Праваахоўнікі адразу паведамілі пра сітуацыю валанцёрам і адправіліся на пошукі. З мэтай большага ахопу тэрыторыі пошуку супрацоўнікі міліцыі перадалі інфармацыю аб здарэнні калегам суседняга Мікашэвіцкага раёна Брэсцкай вобласці. Прыкладна

ў 22 гадзіны мужчыну знайшлі. Ён знясілены ляжаў на беразе ракі і замярзаў. Пенсіянеру аказалі медыцынскую дапамогу і перадалі сваякам. На шчасце, той не пацярпеў.

— Усе паставіліся з вялікім разуменнем, нізкі паклон усім, хто дапамог, — звярнулася да праваахоўнікаў дачка выратаванага пенсіянера. Яна падзякавала супрацоўнікам міліцыі і валанцёрам пошукава-выратавальнага атрада «Віцязь» за праведзеную работу.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

Паказаць таленты каралеве і пагуляць залатой ракеткай

ЭНЕРГІЯ ПОСПЕХУ Ў ЗВЫЧАЙНАЙ ШКОЛЕ

Накіраваць жыццёвую энергію дзяцей у карыснае рэчышча і зацікавіць іх спортам — справа, якая патрабуе сур'ёзнага падыходу. Адказвае за гэта Рэспубліканскі цэнтр фізічнага выхавання і спорту навучэнцаў і студэнтаў. «Наша асноўная задача — даць дзецям разуменне відаў спорту, закласці асновы фізічнага развіцця і дапамагчы выбраць спорт, з якім можна звязаць жыццё. Для гэтага мы праводзім не толькі спартыўныя і спартыўна-масавыя мерапрыемствы, але і шматлікія акцыі, конкурсы, пастаянна ўдасканальваем выкладанне фізічнай культуры ў школе. Вялікае значэнне маюць умовы для заняткаў спортам. Мы цесна супрацоўнічаем з Міністэрствам адукацыі, абласнымі ўпраўленнямі па адукацыі. Кожная вобласць мае такі ж цэнтр, як наш. У гэтым годзе стварылі Беларускаю асацыяцыю школьнага спорту, каб яшчэ больш актыўна яго развіваць», — расказвае дырэктар цэнтра Віталь СТРЫГЕЛЬСКИ.

Акрамя ўрокаў фізкультуры, развіваць спартыўнае майстэрства беларускія школьнікі могуць і на факультатывных занятках па 19 відах спорту. Ад факультатываў выйграюць усе: і настаўнікі, якія павышаюць свой узровень, і вучні. Факультатывы дапамагаюць і там, дзе з'яўляюцца цяжкасці з уключэннем дысцыпліны ў абавязковую школьную праграму. «Для таго каб від спорту быў уключаны ў школьную праграму, ва ўсіх школах краіны павінны быць аднолькавыя ўмовы. У буйных гарадах амаль усе навучальныя ўстановы маюць умовы для заняткаў любімымі відамі спорту. А ў некаторых вясковых школах нават спартыўнай залы няма. Таму нам спачатку трэба вырашыць праблему інфраструктуры, а потым дабаўляць у школьную праграму новыя віды», — тлумачыць Віталь Стрыгельскі.

Раней трэнеры самі прыходзілі на ўрокі і запрашалі дзяцей у спартыўныя секцыі. Сёння такая практыка — ужо гісторыя. Трэнеры наладзілі камунікацыю з настаўнікамі фізкультуры, і тыя рэкамендуюць найбольш здольных дзяцей. Знайсці маладых таленты дапамагаюць шматлікія спартыўныя кружкі, секцыі і факультатывы.

Як паказвае практыка, сур'ёзна захопленыя спортам дзеці дзеля развіцця кар'еры мяняюць звычайную школу на спартыўную. Цяпер сур'ёзна займацца спортам можна ў роднай школе. Сёння 500 спецыялізаваных спартыўных класаў працуюць у 223 школах краіны. Усяго ў іх вучыцца больш за дзесяць тысяч дзяцей, якія займаюцца 43 відамі спорту. Адкрыццё такіх класаў ініцыююць спартыўныя дзіцяча-юнацкія школы, калі да іх з адной школы пераходзіць шмат дзяцей. Вучні спецыялізаваных класаў працуюць у спартыўным рэжыме, з асаблівым харчаваннем і дзвюма трэнероўкамі ў дзень. Расклад заняткаў падстройваецца пад расклад трэнеровак.

Не ўсе дзеці могуць рэалізаваць сябе ў спорце, але гэта не прычына ім не цікавіцца і яго не любіць. З 2018 года Міністэрства адука-

цы ладзіць школьную алімпіяду па прадмеце «Фізічная культура і здароўе». «Алімпіада праводзіцца для дзяцей, якія любяць наш прадмет і актыўны спосаб жыцця. Яна выяўляе ўсебакова развітых дзяцей, бо ўключае тэорыю і практыку па розных відах. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт фізічнай культуры вельмі зацікаўлены ў такіх аб'ектах. У будучым з іх могуць вырасці выдатныя трэнеры, настаўнікі, якія будуць падмацаць узровень нашага прадмета», — расказвае спецыяліст.

АД «ШКАЛЯДЫ» ДА СУСВЕТНАЙ ГІМНАЗІЯДЫ

Спорт загартоўвае не толькі цела, але і характар. Таму прывыкаць да духу спаборніцтва і сумленна барацьбы варта з дзяцінства. З гэтай нагоды, акрамя шматлікіх конкурсаў, РЦФВС праводзіць своеасаблівыя дзіцячыя «Алімпійскія гульні» — Рэспубліканскую спартакіяду школьнікаў. Юныя спартсмены з усёй краіны выпрабавваюць свае сілы ў 24 відах спорту — 19 летніх, трох зімовых, а таксама ў шашках і шахматах. «Наш цэнтр — член Міжнароднай федэрацыі школьнага спорту. І па выніках спартакіяды мы фар-

міруем каманду на зімовую ці летнюю Сусветную гімназіяду. Беларускія спартсмены выступаюць на гэтым турніры з 2013 года і ўсяго за гэты час заваявалі 28 медалёў. Мы таксама дапамагаем закласці аснову для спорту найвышэйшых дасягненняў і атрымаць вопыт спаборніцтваў. І спартыўныя школы, нацыянальныя федэрацыі бачаць у гэтым вялікі патэнцыял», — адзначае дырэктар РЦФВС.

Для дзяцей, якія знайшлі свой занятак сярод спартыўнай разнастайнасці, праводзяцца спаборніцтвы па асобных відах. Грандыёзны прыклад паказала Беларуская федэрацыя лёгкай атлетыкі. Праекты «Шкаляда» і «300 талентаў для каралевы» выхавалі не адзін дзясятак выдатных лёгкаатлетаў. Пачынаючы з 2015 года, «300 талентаў для каралевы» аб'ядноўвае маленькіх спартсменаў з усёй краіны. За гады свайго існавання фіналы праекта ахапілі 283 населеныя пункты краіны. Прафесійная лёгкай атлетыка пачынаецца ў 17—18 гадоў. А свае таленты Каралеве спорту паказваюць дзеці 7—8 гадоў. «300 талентаў для каралевы» — не проста спартыўнае свята, а адбор найбольш адораных дзяцей, якія праз некалькі гадоў зменяць сённяшніх лідараў. Каля 40 выпускнікоў праекта зараз самаўдасканальваюцца ў вучылішчах алімпійскага рэзерву.

З удзельнікаў «300 талентаў для каралевы» дзеці вырастаюць

ва ўдзельнікаў «Шкаляды», якая збірае спартсменаў малодшага юнацкага ўзросту — 14—15 гадоў. Менавіта ў гэтым узросце лёгкаатлеты пачынаюць выступаць на сур'ёзных рэспубліканскіх і міжнародных турнірах. «Шкаляда» — гэта мост паміж дзіцячым і прафесійным спортам.

Мноства дзіцячых спартыўных праектаў рэалізоўвае Прэзідэнцкі спартыўны клуб у супрацоўніцтве з нацыянальнымі федэрацыямі па відах спорту і Цэнтрам фізічнага выхавання і спорту навучэнцаў і студэнтаў. Адзін з самых «дарослых» дзіцячых турніраў — хакейна «Залатая шайба». Першы раз турнір прайшоў у сезоне 1964—1965 гадоў. Спаборніцтвы славяцца і сваім заснавальнікам — «бацькам рускага хакея», легендарным трэнерам Анатолям Тарасавым. У гісторыі суверэннай Беларусі турнір упершыню прайшоў у 1997 годзе. Удзельнічаюць у «Залатой шайбе» аматарскія падлеткавыя каманды. Згодна са схемай спаборніцтваў, прынятай у 2015 годзе, каманды ў сваіх узроставых катэгорыях падзелены на два дывізіёны. У дывізіёне «А» прадстаўлены каманды з населеных пунктаў, дзе ёсць спартыўныя

пабудовы са штучным льдом. А ў дывізіёне «В» выступаюць калектывы з гарадоў і вёсак, дзе такіх пабудов няма.

Больш за 50 гадоў праводзіцца і футбольны турнір «Скураны мяч». У першым розыгрышы ў 1964 годзе ўдзельнічала каля 50 тысяч каманд з усяго СССР. У Беларусі турнір праводзіцца з 1997 года, з 2007 года — на прызы Прэзідэнцкага спартыўнага клуба. Выступаць у спаборніцтвах «Скуранога мяча» могуць толькі тыя дзеці, якія не займаюцца футболам у спецыяльных школах і акадэміях.

У 2015 годзе ў календар дзіцячых спаборніцтваў вярнуўся рэспубліканскі турнір па шахматах «Белая ладдзя», заснаваны ў 1969 годзе дзіцячым пісьменнікам Львом Касілем і чэмпіёнам свету Васілём Смыславым. Турнір мае камандны характар, лідары вызначаюцца па суме балаў, набраных гульцамі ва ўсіх сустрэчах. А пераможца кожны год прадстаўляе Беларусь на міжнародным шахматным турніры «Белая ладдзя» ў Расіі, дзе ўдзельнічае каля сотні каманд з розных краін свету.

Многія біятланісты пачыналі сваю кар'еру на знакамітым «Снежным снайперы», які традыцыйна праводзіцца з 2007 года ў Раўбічах. А юныя гандбалісты пачынаюць свой шлях да спартыўнага Алімпу з «Імклівага мяча».

Валейбалісты ад 12 да 16 гадоў атрымліваюць вопыт спаборніцтваў у турніры «Мяч над сеткай». З 2019 года Беларускае тэніснае федэрацыя сумесна з Прэзідэнцкім спартыўным клубам праводзіць рэспубліканскі турнір «Залатая ракетка» сярод дзяцей, якія займаюцца ў тэнісных клубах, секцыях і спецыялізаваных школах.

Усе дзіцячыя турніры ў краіне праходзяць па трохступеньчатай сістэме. Спачатку адбор на мясцовым узроўні, затым — абласныя спаборніцтвы. І — як вішанька на торце — рэспубліканскі фінал, дзе спаборнічаюць найлепшыя каманды ад кожнага рэгіёна. Гэта дае падставу сцвярджаць, што спорт аб'ядноўвае ўсе гарады і вёскі не толькі на словах, але і ў рэальнасці.

БУДУЧАЕ ПАЧЫНАЕЦЦА СЁННЯ

Мэта кожнай спартыўнай федэрацыі — прыцягнуць да заняткаў спортам як мага больш дзяцей, каб трэнерам нацыянальных каманд потым было з каго выбіраць, мяркуе генеральны сакратар — выканаўчы дырэктар Беларускай федэрацыі баскетбола Настасся МАРЫНІНА. Яна расказала, навошта нацыянальным спартыўным федэрацыям працаваць з дзецьмі. «Кожны маленькі спартсмен — брыльянт, які мы павінны знайсці і захаваць дзеля будучыні нашага спорту. Беларускае федэрацыя баскетбола вельмі ўважліва ставіцца да выхавання маладых і таленавітых гульцоў. Ужо 19 гадоў мы праводзім Дзіцяча-юнацкую баскетбольную лігу «Слодыч», своеасаблівы аналаг дарослага чэмпіянату, для дзяцей ад 12 да 16 гадоў. Гэту баскетбольную школу прайшлі многія баскетбольныя зоркі, члены нацыянальнай зборнай Анастасія Верамеенка, Таццяна Ліхтаровіч, Аляксей Трасцянецкі, Арцём Паражоўскі і многія іншыя. У гэтым годзе, нават нягледзячы на пандэмію, быў пабіты рэкорд лігі — на ўдзел заявілася сто каманд, больш за 1500 удзельнікаў з усёй краіны. Па выніках лігі мы адбіраем найлепшых дзяцей для залічэння іх у вучылішчы алімпійскага рэзерву, якія працуюць у Гродне і Мінску. Спартсмены, якія паспяхова выступаюць у дзіцяча-юнацкай лізе, на нацыянальных першынствах, у алімпійскіх Днях моладзі, потым маюць пэўныя льготы пры паступленні ў ВНУ. Але самае галоўнае — дзеці разумеюць, што дзеля дасягнення поспехаў трэба шмат працаваць.

Сумесна з Прэзідэнцкім спартыўным клубам мы рэалізавалі праект «Аранжавы мяч». У яго межах у школы краіны было перададзена дзевяць тысяч баскетбольных мячоў і 134 навясныя шчыты. Сёлета праект перайшоў на новую стадыю — ужо вясной на сталічным праспекце Пераможцаў павінны з'явіцца баскетбольныя пляцоўкі для дарослых і маленькіх аматараў гэтага спорту.

Актыўную дзейнасць па развіцці дзіцячага баскетбола праводзіць і Еўрапейская федэрацыя. І, канешне, мы ўдзельнічаем ва ўсіх міжнародных праектах. «Яе свет, яе правілы» — праграма, сканцэнтраваная на жаночым баскетболе.

Як паказвае вопыт, дзяўчаты могуць даць фору хлопцам, асабліва калі гэта беларускі. У межах гэтага праекта мы праводзім сапраўдны баскетбольны фестываль з эстафетамі, праверкай здольнасцяў. Зараз гэтым дзяўчынкам 11—12 гадоў, а праз пяць гадоў яны ўжо змогуць выступаць у нацыянальных камандах. Галоўнаму трэнэру жаночай зборнай Наталлі Трафімавай, якая курыруе гэты праект, важна ўжо цяпер падбіраць сабе рэзерв. «Яе свет, яе правілы» закранае баскетбалістак з усіх спартыўных школ краіны. І ўжо з верасня гэтага года на базе Рэспубліканскага вучылішча алімпійскага рэзерву створана жаночая каманда з гульцоў 2007—2008 гадоў нараджэння.

Другі міжнародны праект «Крок у будучыню» скіраваны і на хлопцаў, і на дзяўчат, у ім мы аддаём увагу развіццю баскетболу 3x3. Мы актыўна развіваем гэты від, і нам патрэбны таленавітыя гульцы. Сёлета ў нас атрымаўся сапраўдны дзіцячы баскетбольны форум, дзе дзеці маглі пазнаёміцца паміж сабой, а дарослыя — абмеркаваць важныя пытанні. І я бачу, як дзякуючы такім праектам у дзяцей выходзіць адказнасць. Адна дзяўчынка прызналася, што адмовілася ехаць у летнік, каб выступіць на турніры. А пасля перамогі заявіла бацькам, што ў будучым стане вядомай баскетбалісткай і будзе зарабляць грошы для ўсёй сям'і. Маленькага чалавека, канешне, можна прымусіць штосьці рабіць, але гэта можа выклікаць негатыўную рэакцыю. А калі ён усё робіць з задавальненнем, атрымлівае прыемныя эмоцыі і падарункі за свае дасягненні, то з малых гадоў будзе «гарэць» гэтай справай.

На рэалізацыю міжнародных праектаў Еўрапейская федэрацыя баскетбола выдзяляе Беларусь пэўную суму грошай. Таму мы маем дадатковыя сродкі на экіпіроўку дзяцей, на інвентар, на арганізацыю спаборніцтваў. Так мы не толькі заахвочваем дзяцей, але і развіваем спартыўную інфраструктуру.

Безумоўна, не ўсе дзеці будуць выдатнымі спартсменамі. Але яны могуць стаць добрымі баскетбольнымі арбітрамі. Рэспубліканская калегія суддзяў праводзіць праграму для маладых суддзяў, куды трапілі падлеткі 15—16 гадоў. Адна дзяўчынка займаецца баскетболам, каб пасля школы паступіць у медыцынскі ўніверсітэт і быць спартыўным урачом. Хтосьці стане спартыўным менеджэрам ці журналістам. Спорт — гэта не толькі спаборніцтвы і трэнероўкі, гэта вялікая праца многіх людзей. Але пасля такой школы спецыялісты будуць лепш разумець праблемы і патрабаванні спорту».

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота дадзены Беларускай федэрацыяй баскетбола.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Выпуск № 37 (525)

«Часопіс робяць не асобныя, няхай і вельмі яскравыя і таленавітыя публікацыі; яго робяць ідэя, пульс, якія павінны прысутнічаць у кожным, хоць і самым маленькім па аб'ёме матэрыяле. І яшчэ: часопіс робяць прафесіяналы-аднадумцы». Гэта словы аднаго з рэдактараў «Нёмана», надрукаваныя ў нумары за 1995 год, калі выданне адзначала паўвекавы юбілей. І ў гэтай цытаце адказ на пытанне, чаму тыражы беларускага «Нёмана» перавалілі за паўтары сотні тысяч экзэмпляраў, чаму на яго палявалі ва ўсіх кутках былога Савецкага Саюза — чытачы нават гатовыя былі плаціць спекулянтам вялікія грошы, каб выкупіць свежанькія нумары. «Нёман» лічылі непрадказальным, смелым. Тут выходзілі публікацыі, якія «зарубілі» ў іншых савецкіх выданнях. Сюды слалі свае работы «непажаданыя» ў той час аўтары, напрыклад Салжаніцын. Менавіта ў «Нёмане» ў 1968 годзе надрукаваў сваю паэму «Под кожей статуи Свободы» Яўген Еўтушэнка, і гэта пасля таго, як ідэолагі не прынялі твор пісьменніка і забаранілі яго публікацыю ў іншых выданнях. Больш смела «Нёман» падыходзіў і да публікацыі замежных аўтараў. У 1977 годзе часопіс першы раз дае на рускай мове раман Габрыэля Гарсіі Маркеса «Восень патрыярха», і гэта нягледзячы на тое, што ў апавядзе пра лацінаамерыканскага дыктатара цэнзура ўгледзела паралелі з савецкай рэчаіснасцю.

СЛОВА МАКАЁНКА!

У пасляваенны 1945 год пад рэдакцыяй Кандрата Крапівы, Клімковіча, Самуціна, Горцава і Садоўскага ў Мінску тыражом у пяць тысяч экзэмпляраў выйшаў альманах рускай секцыі Саюза савецкіх пісьменнікаў Беларусі «Отчизна» (у 1947 годзе «Советская Отчизна»). Спачатку альманах даваў магчымасць друкавацца рускамоўным аўтарам Беларусі, а з 1947 года пачаў друкаваць пераклады твораў з беларускай мовы. Доўгі час новае выданне «не выстрэльвала». Альманах выходзіў рэдка, аўтараў не хапала. Згадаем трыццатыя гады, у якія мы амаль страцілі нацыянальную эліту, шмат пісьменнікаў пакасілі і Вялікая Айчынная вайна. Але з часам у літаратуру прыходзіць новыя аўтары, і перад часопісам яго кіраўнікі ставяць амбіцыйныя мэты — выйсці на больш шырокую чытацкую аўдыторыю.

«Альманах ці часопіс з назвай «Савецкая Айчына» мог выходзіць дзе заўгодна. У Калінінградзе і Петрапаўлаўску-на-Камчатцы, напрыклад. А хацелася напісаць... на вокладцы нешта сваё, адзінае і непаўторнае», — згадаваў Георгій Папоў, які працаваў у выданні адказным сакратаром. Супрацоўнікі накідалі дзясяткі назваў, з прапановамі выходзілі на пасяджэнні прэзідыума Саюза пісьменнікаў і ў ЦК КПБ. У 1960 годзе часопіс становіцца «Неманам», а з 1966 года пераходзіць на штотымсявы выхад. І вось з гэтага і пачынаецца сур'ёзная трансфармацыя выдання. Больш аб'ёмны часопіс мяняе не толькі вокладку, але і змест.

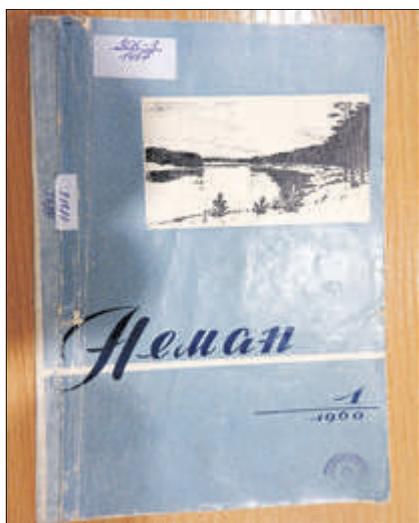
Са зменай перыядычнасці і прыходом на пасаду галоўнага рэдактара Андрэя Макаёнка «Неман» пачаў набіраць папулярнасць. У Саюзе пісьменнікаў Макаёнка абвясціў, што зробіць «Неман» адным з найлепшых часопісаў у Савецкім Саюзе. І слова сваё стрымаў — узяў тыраж з 20 да 165 тысяч.

«Ён быў чалавек, які захапляецца, самалюбівы, па-добраму славалюбівы і прабіўны. Калі браўся за што-небудзь, працаваў шчыра, з поўнай аддачай, не даючы спакою тым, ад каго залежаў поспех справы, і не гледзячы на рангі: «Ты сядзіш тут, каб рухаць культуру, дык рухай!» — такое было яго патрабаванне да кожнага чыноўніка і кожнага творцы», — успамінаў пра свайго сябра Іван Шамякін.

НАКАЗ МАЛАДЫМ...

Пачынаецца актыўны пошук аўтараў, ідэй, тэм.

«Неман» адкрывае новыя імёны. «Няхай мужаюць, становяцца ўсё глыбей іх роздумы, а пачуцці няхай застаюцца па-юнацку свежыя, чыстыя! Няхай рука іх не ведае сытай стомленасці, а вока не затуманьваецца міражы прыблизных «ісцін» і спакусы таннай славы...

У 1960 годзе часопіс «Советская Отчизна» мяняе назву на «Неман».

Гэта, хлопцы, цалкам натуральна — любіць вашу маладосць, вашы поспехі, спрачацца з вамі, спаборнічаць, побач ісці наперад, разам расці, шукаць і радавацца таму, што і за вамі следам ужо ідуць... маладыя...», — такі наказ Янка Брыль даваў маладым аўтарам «Немана».

На супрацоўнікаў часопіса клалася вялікая адказнасць пры выбары твораў — усё ж выданне распаўсюджвалася па тэрыторыі ўсяго Савецкага Саюза, і аўтары павінны былі трымаць марку і годна прадстаўляць Беларусь. Ці зачэпляць іх тэмы і думкі такую шырокую аўдыторыю? Важна было сачыць і за тым, каб творы пры перакладзе на рускую мову з беларускай не страчвалі свайго асаблівага гучання, смаку. А калі часопіс стаў набіраць папулярнасць, кіраўніцтва даводзілася адбівацца і ад настырных графаманаў, якія за непрыняцце работ засыпалі скаргамі розныя інстанцыі.

У «Неман» прыходзілі вядомыя пісьменнікі і пачаткоўцы, вучоныя і публіцысты. Ды і супрацоўнікі часопіса не спалі ў шапку — адсочвалі, што друкуецца ў іншых беларускіх часопісах, прыкмячалі, запрашалі. У сярэдзіне 1960-х «Неман» пазнаёміў рускамоўнага чытача з Вячаславам Адамчыкам, Барысам Сачанкам, Міхасём Стральцовым, Міхасём Вышыньскім, Уладзімірам Дамашэвічам, якіх у рэдакцыі ў той час прызвалі «казырнай шасцёркай».

З прыходам у рэдакцыю Макаёнка да часопіса павярнуліся і многія «раскручаныя» аўтары, да якіх раней было не дастукацца. А цяпер яны самі сталі часцей прапаноўваць для друку свае творы.

Янка Брыль, Іван Шамякін, Васіль Быкаў, натуральна, прываблівалі да часопіса новых чытачоў.

Але трэба сказаць, што часопіс цаніў каштоўныя сувязі, быў гатовы змагацца за сваіх аўтараў. Так, у сярэдзіне 1960-х пачалося цікаванне Васіля Быкава, асабліва моцнае яно было пасля таго, як была надрукавана апавесць «Мёртвым не баліць». У многіх шматтыражных савецкіх часопісах пачаліся нападкі на пісьменніка, а «Неман» вырашае на такі выклік адказаць артыкулам з аб'ектыўным і прафесійным аналізам творчасці Васіля Быкава. На працягу некалькіх месяцаў супрацоўнікі спрабавалі паставіць гэты матэрыял у нумар, хадзілі «на ковэр» у Галоўліт і ЦК КПБ, адстойвалі, настойвалі і нарэшце дамагліся, каб артыкул быў надрукаваны.

Так, Макаёнак не баяўся рызыкаваць, і часопіс друкаваў рэчы, якія ў той час здаваліся смелымі...

ШЛЯХ ДА ЛІТАРЫ «Ё»

У 1988 годзе часопіс яшчэ вырас у аб'ёме, змяніў аблічча, у ім з'явіліся каляровыя ўклейкі — своеасаблівае пляцоўка для мастакоў. А яшчэ ён змяняе назву на «Неман».

«Факт дзіўны ў, здавалася б, такой блізкай славянскай моўнай стыхіі: нават не перамена літарнага значка, а з'яўленне над ім дзвюх нейкіх кропак — і мяняецца ўсё — музыка і сэнс літары, слова, паняцця, зямлі, народа, гісторыі, — заўважаў Анатоль Кудравец. — Скажам шчыра: гэта былі тыя кропкі, да якіх часопіс ішоў доўгія гады і якія ўзаконьвалі ўнутраную сутнасць выдання — адданасць беларускай нацыянальнай ідэі і ідэі адраджэння».

Сапраўды, па падшыўках часопіса можна сачыць не толькі за развіццём літаратуры, але і за станаўленнем нацыі. Акрамя мастацкіх твораў, крытычных артыкулаў, нарысаў, публіцыстыкі, тут у 1980-х — пачатку 90-х друкаваліся матэрыялы пад такімі рубрыкамі, як «Гісторыя. Культура. Нацыя», «У свеце навукі», «Чалавек і прырода», «Старонкі з нататніка», «Запіскі. Успаміны. Дакументы», «На перакр'яжаваных мінулага», «Учора. Сёння. Заўтра». Рэдакцыя праводзіла круглыя сталы і інтэрв'ю, прысвечаныя ахове помнікаў гісторыі і архітэктуры, народных традыцый, рамёстваў, пытанням экалогіі і выхавання, абмяркоўвала гістарычныя тэмы.

Малюнкi да публікацыі ў «Немане» рамана «Чорны замак Гальшанскі» рабіў Васіль Шаранговіч.

АЙЧЫННЫЯ САКРЭТЫ І ЛІТАРАТУРА СТА НАРОДАЎ

Старыя падшыўкі часопіса тояць шмат падказак для даследчыкаў. Напрыклад, можна заўважыць, што пры перакладзе на рускую і пры друку на беларускай мове аднаго і таго ж твора могуць быць несупадзенні — па-рознаму «пашчыравалі» з аўтарскімі рукапісамі цэнзары.

Акрамя саміх твораў, на старонках «Немана» можна знайсці словы пісьменнікаў — іх дзённікі, лісты, анкеты. Напрыклад, у падшыўцы за 1978 год я натрапіла на анкеты, запоўненыя пісьменнікамі і крытыкамі. Іван Шамякін, Віктар Каваленка, Іван Навуменка і іншыя адказвалі на пытанні часопіса, у якіх творах сучаснай беларускай прозы найбольш поўна адлюстраваны духоўны вопыт беларускага народа, якімі яны бачаць сучасных герояў, за што можна пахваліць беларускую прозу і чаго ёй нестae, як павінны падавацца тэмы Вялікай Айчынай вайны і гарадское жыццё.

Асабліва крыніца інфармацыі — ліставанне. У ім мы знаходзім не толькі бібліяграфічныя веды, але і перажыванні аўтараў, іх хваляванні, іх думкі пра ўласную творчасць, зносіны з калегамі, чытачамі, перакладчыкамі. Напрыклад, Іван Мележ быў вельмі занепакоены нізкім узроўнем перакладаў сваіх твораў на рускую мову і вымушаны быў, як сведчаць яго лісты, перарабляць за перакладчыкамі. Пісьменніка вельмі засмучала, калі за справу браліся проста рамеснікі, часам выпадковыя людзі ў літаратуры. Менавіта таму ён сам, нягледзячы на хваробы, перакладае на рускую мову «Мінскі напрамак».

Часопіс друкаваў шмат дзённікаў і ўспамінаў пісьменнікаў, дзякуючы якім чытачы сапраўды адкрывалі для сябе вельмі цікавыя асоб. Давайце зазірнем у «Свае старонкі» Янкі Брыля: «Горка, балюча, глыбока і шчыра адчуў учора, што мне ўжо сорак чатыры, а я яшчэ не напісаў «Войны и мира»...» «Два высокія званні — пісьменнік і чалавек. Аднаго мне хочацца дасягнуць, другога — яшчэ больш — не страціць».

У 1974 годзе «Неман» друкуе сабраныя Алесем Адамовічам, Янкам Брылём і Уладзімірам Калеснікам успаміны сведкаў Вялікай Айчынай вайны «Я з вогненнай вёскі». Дарэчы, адзін з апошніх твораў Алеся Адамовіча — аўтабіяграфічная апавесць «Vixi» ў дапоўненым варыянце таксама друкуецца ў «Немане» — у 1994 годзе.

У 1970–1980-х савецкую літаратуру называлі «літаратурай ста народаў». Сёння старыя падшыўкі дазваляюць прасачыць, як беларускі «Неман» уліваўся ў гэтае саюзнае мора літаратуры. Натуральна, нашы пісьменнікі трымалі высокую планку. Творы Васіля Быкава, Алеся Адамовіча, Івана Шамякіна, Івана Мележа, Уладзіміра Караткевіча, Андрэя Макаёнка, Янкі Брыля карысталіся ў чытача заслужанай увагай.

Але каштоўнасць «Немана» была яшчэ і ў тым, што ён знаёміў з сусветнай літаратурай. Тут друкаваліся творы Курта Ванегута, Жоржа Сіменона, Эрнеста Хемінгуэя, Джэймса Чэйза, Уільяма Фолкнера, Петэра Адамса, Уінстана Грэхема, Агаты Крысці, Сцівена Кінга і многіх іншых. Толькі за 1975 год у часопісе былі надрукаваны замежныя творы, перакладзеныя з нямецкай, чэшскай, балгарскай, грузінскай, польскай, таджыкскай, армянскай, асецінскай, англійскай, японскай, іспанскай, карэйскай моў.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Прэм'ера

«Пінокія» на беларускі лад пакажуць у Вялікім тэатры

У Вялікім тэатры Беларусі 19 і 20 снежня глядачоў чакае прэм'ера дзіцячай оперы «Пінокія» Глорыі Бруні ў пастаноўцы рэжысёра Наталлі Бараноўскай, дырыжора Уладзіміра Авадка і мастака Любові Сідзельнікавай.

Упершыню гэтая опера прагучала ў Гамбургу ў 2008 годзе, а пасля яе ставілі ў Лондане, Парме, Неапалі ды іншых гарадах Еўропы. Цяпер сваю версію прадставяць і ў Беларусі. Дарэчы, для рэжысёра і дырыжора праект стане першай пастаноўкай на сцэне Вялікага тэатра. У сваіх інтэрв'ю Наталля Бараноўская адзначае, што паўдзельнічаць у казцы будзе цікава маладым артыстам, бо ў оперы кожны вобраз яскравы і запамінальны, а пры выкананні патрабуюцца не толькі вачыныя талент, але і актёрская гра. Так, напрыклад, на ролі Пінокія, Ката, Лісы і Цвыркуна ў тэатры праводзілі кастынг сярод маладых вакалістаў,

і чацвёрта з удзельнікаў сталі стажорамі Вялікага тэатра. Гэта дазволіць маладым артыстам працаваць побач з вопытнымі майстрамі сцэны і пераймаць іх прафесіяналізм.

— Гісторыя пра драўляную ляльку, якая стала чалавекам, сёння асабліва актуальная, — лічыць рэжысёр Наталля Бараноўская. — Мы ўсе робім памылкі, аднак выпраўляем іх і расцём. Так і Пінокія, аступіўшыся, усё ж прыходзіць да таго, што ахвяруе сабой дзеля іншага чалавека.

Кампазітар Бруні стварыла беларускую рэдакцыю оперы для Вялікага тэатра. Найлепшую форму для твора шукалі яны разам з дырыжорам Уладзімірам Авадком і, відаць, знайшлі яе. Бо дырыжор мяркуе, што пастаноўка прывабіць у тым ліку і маленькіх глядачоў у чароўны свет оперы, у чым стваральнікі і бачаць сваю галоўную задачу.

Лібрэта оперы напісалі Урсел Шэфлер і Наталля Бараноўская, узяўшы за аснову казку Карла Калодзі. Балетмайстрам-пастаноўшчыкам выступіў лаўрэат міжнародных конкурсаў Сяргей Мікель, мастаком па камп'ютарнай графіцы — Дзяніс Асташонак, а мастаком па святле стала Людміла Кунаш. Дзякуючы плённай рабоце пастаноўшчыкаў, глядачы ўбачаць жывапісныя дэкарацыі, яркія касцюмы, выкарыстанне відапраекцый і мультыплікацыі. У тэатры прызналіся, што будучы адсылкі нават да работ Леанарда да Вінчы.

Завітайце на прэм'еру 19 і 20 снежня ў Вялікі тэатр Беларусі, каб паглядзець пастаноўку і не толькі ацаніць працу прафесіяналаў, але і згадаць, што добра і святло заўсёды даюць магчымасць змяніцца кожнаму да лепшага.

Алена ДРАПКО.

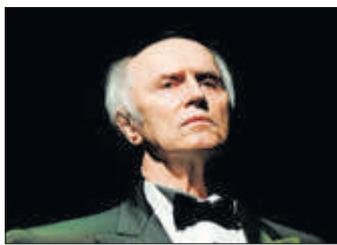

Дзеля памяці

УЗЫХОДЖАННЕ НАЗАЎСЁДЫ

Фільмы, за якія мы палюбілі Барыса Плотнікава

Трывожны час, трагічныя навiны пандэміі... Акцёр тэатра і кіно Барыс Плотнікаў памёр на 71-м годзе жыцця. Сышоў той, хто падарыў нам увасабленні самых яркіх герояў беларускай літаратуры...

А нарадзіўся Плотнікаў у невялікім расійскім гарадку Няўянску. У Свядрдове скончыў тэатральнае вучылішча: так і пачылася яго акцёрская кар'ера. Працаваў і ў Свядрдоўскім ТЮГу, і ў Маскоўскім тэатры сатыры, і ў МХТ імя Чэхава. Таксама Барыс Плотнікаў выкладаў у ГІТІСе: займаў пасаду тэатральнага педагога і быў кіраўніком майстэрні.

На працягу свайго творчага і прафесійнага жыцця акцёр паспеў зняцца ў стужках, вельмі важных не толькі для сусветнай, але і для беларускай культуры. Таму «Звязда» вырашыла зрабіць топ адметных фільмаў, у якіх здымаўся Барыс Плотнікаў.

«Узыходжанне»

Ларысы Шапіцкі (1976 год)

Гэтая стужка — дэбютная работа Плотнікава. Фільм зняты па матывах знакамітай аповесці Васіля Быкава «Сотнікаў». «Узыходжанне» распавядае гісторыю двух партызан, салдата Рыбака і афіцэра Сотнікава, якія трапляюць у палон. Пасля допытаў і катаванняў адзін з герояў рашаецца на здраду.

Быкаў паставіў вельмі жорсткую і канкрэтную ўмову: фільм павінен здымацца ў мароз на нерушы. Шапіцка

выканала загад пісьменніка, бо меркавала, што суровыя ўмовы надвор'я дапамогуць акцёрам больш глыбока і дакладна ўвайсці ў вобраз.

«Узыходжанне» — першы савецкі фільм, які атрымаў вышэйшую ўзнагароду Міжнароднага кінафестывалю ў Заходнім Берліне «Залаты мядзведзь» у 1977 годзе.

«Дзікае паляванне караля Стаха» Валерыя Рубінчыка (1979 год)

Наступная стужка, якая таксама паўплывала на беларускую культуру. У экранізацыі аднайменнага рамана Уладзіміра Караткевіча Плотнікаў сыграў Андрэя Беларэцкага — маладога фалькларыста-этнографа, які прыехаў на Беларускае Палессе, каб сабраць старажытныя легенды і паданні.

Атрымаўся сапраўдны дэтэктыўны фільм з элементамі хорара. А некаторыя ўвогуле лічаць, што «Дзікае паляванне караля Стаха» — першы савецкі містычны трылер. У прыцыпе, з гэтым складана не пагадзіцца.

Хоць па сюжэце дзеянне адбываецца на Беларускам Палессі, здымкі праходзілі на Львоўшчыне, у Падгарэцкім замку, дзе калісьці лютавала і балявала няверная жонка Пана Каханку Тэрэза Ржавуская. Андрэй Беларэцкі ў выкананні Барыса Плотнікава атрымаўся вельмі беларускім, інтэлігентным, чулівым і мужным.

«Халоднае лета пяцьдзясят трэцяга...» Аляксандра Прошкіна (1987 год)

Дзея фільма разгортваецца летам 1953 года. Незадоўга да гэтага кіраўніцтвам СССР быў прынят указ аб амністыі.

З лагераў вызвалілі дзясяткі тысяч злачынцаў, і ў краіне рэзка вырас узровень крыміналу. Двое былых палітвязняў, якія нядаўна выйшлі з лагера, уступілі ў сутычку з бандай амнісціраваных крымінальнікаў.

Барыс Плотнікаў сыграў сына Старабагатава, слыннага навукоўца, які быў беспадстаўна арыштаваны, прайшоў пекла зняволення і загінуў, абараняючы людзей ад крымінальнікаў. Роля вельмі кароценькая... Але тыя імгненні, якія артыст пражывае на экране, уражаюцца ў памяць. Сын Старабагатава адрокся ад бацькі — «ворага народа»... І цяпер, атрымаўшы вестку пра яго смерць, ён адчувае неверагодны сплаў пачуццяў: сорам, страх, адчай, жаль... Глядач дадумвае яго страшную гісторыю, яскравую ілюстрацыю эпохі.

«Сабацае сэрца»

Уладзіміра Борткі (1988 год)

У знакамітым фільме, знятым па матывах аповесці Міхаіла Булгакава, Плотнікаў сыграў ролю доктара Барменталя.

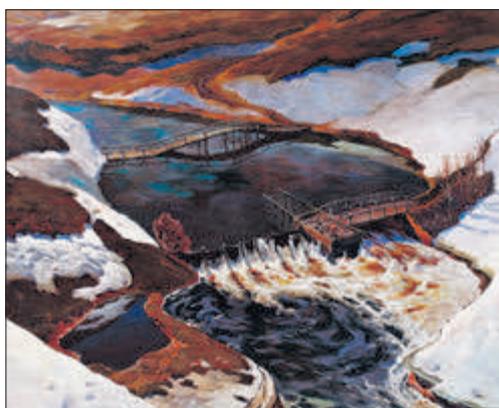
Цікава, што на ролю прафесара Праабражэнскага, які ператварае звычайнага дваровага сабаку Шарыка ў пралетарыя Шарыкава, прававаліся такія акцёры, як Юрый Якаўлеў, Міхаіл Ульянаў, Леанід Бранявой і іншыя. На ролю Шарыкава разглядалася дванаццаць кандыдатур. А вось што доктара Барменталя сыграе менавіта Барыс Плотнікаў, рэжысёр ведаў адразу, яшчэ да пачатку кінапроб. Яшчэ адзін яскравы вобраз інтэлігента з непахіснымі духоўнымі прынцыпамі...

Арына КАРПОВІЧ.

Вернісаж

РУШЧЫЦ, ЯГО НАСТАЎНІКІ, ВУЧНІ І СЯБРЫ ПРАДСТАЎЛЕНЫ НА ЮБІЛЕЙНАЙ ВЫСТАЎЦЫ

Сёлета адзначаецца 150 гадоў з дня нараджэння Фердынанда Рушчыца. Гэтая падзея ўнесена ЮНЕСКА ў календар памятных дат на 2020 год. Вядомы пейзажыст, графік і тэатральны дэкаратар пакінуў глыбокі след у мастацтве і культурна-грамадскім жыцці свайго часу. Зараз у Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь праходзіць выстаўка «Фердынад Рушчыца (1870—1936). Да 150-годдзя з дня нараджэння мастака».

Фота artmuseum.by

Урачыстае адкрыццё Года Рушчыца адбылося 27 лютага ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь. У прыватнасці, Нацыянальны банк выпусціў сярэбраны-нікелевую манету да знамянальнай даты, а ў выдавецтве «Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» выйшаў альбом «Неба і зямля Фердынанда Рушчыца», у якім прадстаўлены карціны з фонду Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, мастацкіх музеяў Літвы, Польшчы, Украіны, фотаздымкі з прыватнага архіва сям'і творцы.

А выстаўка, якая адкрылася ў канцы лістапада ў Нацыянальным мастацкім музеі, дае наведвальнікам магчымасць убачыць шырокі мастацкі кантэкс, у якім існавала творчасць мастака. Ён лічыцца заснавальнікам нацыянальнай беларускай школы

пейзажнага жывапісу. У яго творчасці прасочваюцца традыцыі беларускага, рускага, польскага, французскага мастацтва. Пераважная большасць яго работ адлюстроўвае прыгажосць роднага краю. У экспазіцыі прадстаўлены не толькі карціны Фердынанда Рушчыца, але і работы мастакоў з яго асяроддзя. Гэта і творы настаўнікаў майстра ў Акадэміі мастацтваў — Івана Шышкіна і Архіпа Куінджы, і яго аднакурснікаў па майстэрні Куінджы — Мікалая Рэрыха, Канстанціна Багаеўскага, Вільгельма Пурвітыса, Аркадзя Рылова і іншых. Асобны раздзел экспазіцыі прысвечаны вучням Фердынанда Рушчыца, выпускнікам Віленскага ўніверсітэта, выдатным беларускім мастакам Пятру Сергіевічу і Міхасю Сеўруку. Яшчэ выстаўку дапаўняюць творы сучасных мастакоў, удзельнікаў пленэраў,

прысвечаных майстру, а таксама цікавы архіў фатаграфій вёскі Багданова, дзе знаходзіўся маёнтак Рушчыцаў, выкананых падчас Першай сусветнай вайны (з калекцыі Уладзіміра Багданова).

Трэба адзначыць, што да нядаўняга часу ў зборы Нацыянальнага мастацкага музея захоўвалася толькі адна работа Фердынанда Рушчыца «Ля касцёла» (1899), набытая ў 1957 годзе ў леныградскага калекцыянера Шустэра. А ў лістападзе 2019 года пры фінансавай падтрымцы ганаровага консула Беларусі ў Лазане Андрэя Нахэскіна былі набыты ў калекцыі ўнука мастака Фердынанда Рушчыца і перададзены ў дар яшчэ тры жывапісныя работы, што адносяцца да ранняга перыяду творчасці майстра. Фердынад Рушчыца з'яўляецца яркім прадстаўніком сімвалізму ў мастацтве, які злучыў традыцыі нацыянальнага жывапісу і заходнееўрапейскіх тэндэнцый, ключавой фігурай мастацкага жыцця Віленшчыны ў міжваенны перыяд. Мастак стаў знакавай персонай для культуры сучасных Беларусі, Літвы і Польшчы. Яго палотны захоўваюцца ў музеях гэтых краін, а таксама ў еўрапейскіх і амерыканскіх музейных і прыватных калекцыях.

Выстаўка, прымеркаваная да 150-годдзя з дня нараджэння Рушчыца, чакае прыхільнікаў мастацтва да 13 студзеня 2021 года.

Алена ДРАПКО.

Выстаўка

У чым таямніца навагодніх свят

Учора ў Нацыянальным цэнтры сучасных мастацтваў пачаў работу ўжо традыцыйны выставачны праект «Новы год. Анталогія свят». На выстаўцы можна даведацца шмат незвычайнага пра тое, што лічыцца звычайным для Новага года. Архіўныя фотафакты і сведчанні размяшчаюцца побач з праектамі сучасных беларускіх мастакоў.

Так, у праекце «Снежаны. № 12» Алена Данброва даследуе, якім чынам навагоднія трыдзіці і стэрэатыпы захоўваліся і падтрымліваліся праз СМІ. За аснову аўтарка ўзяла выніковыя снежаньскія выпускі часопіса «Работніца і сялянка» за перыяд з 1950 па 1965 год. Да часопіса дадаюцца старыя фотаздымкі, якія даюць магчымасць больш дэталёва адчуць атмасферу таго часу. Паколькі свята абавязкова прадугледжвае асабістую прысутнасць і ўдзел, яно звязана з вяртаннем дадому і ўз'яднаннем з блізкімі. На выстаўцы можна убачыць шмат фотаздымкаў, якія з'явіліся тут шляхам адкрытага збору, з сямейных архіваў. Па іх наведвальнікі могуць прасачыць і параўнаць, якімі былі савецкія і постсавецкія навагоднія святкаванні ў другой палове мінулага стагоддзя.

Паколькі свята — гэта заўсёды гульня са сваімі правіламі, то праект «Персаніфікацыя сялядзечніцы» Юрыя Тарэева, відэа «Дыхай» Аляксандры Салдатавай, карнавальная серыя Віктара Саўчанкі, работы іншых аўтараў, у тым ліку з музейнага збору НЦСМ, дапамогуць даследаваць рытмы і сімвалы Новага года. А вось фотапраекты Альфрэда Мікуса і Віктара Ведзена прысвечаны адраджэнню ў сучаснай Беларусі старажытнага абраду калядавання.

Выстаўка будзе цікавай і для дзяцей, якія даведаюцца, напрыклад, што ў сябе ўключае абрад калядавання і чаму ён такі важны для беларусаў, а таксама змогуць памаліваць акурат у выставачнай зале сярод твораў мастацтва. А дарослыя здзейсняць своеасаблівае падарожжа ў мінулае, згадаюць эмоцыі дзяцінства, калі верыш у чуды. Выставачны праект працягнецца да 7 лютага наступнага года. Інфармацыю пра суправаджальную праграму адсочвайце на сайце <http://ncsm.by> і на старонках НЦСМ у сацыяльных сетках.

Алена ДРАПКО.

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 24 декабря 2020 года на 21-м открытом аукционе проводит 20-й от 12 ноября 2020 года повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
215	Топливозаправщик ТЗ-22 (М) (без тележки), с/о А754507 на КрАЗ-258Б1, ш. 247854, дв. 363627, ЧМЗАП-5524П, ш. 6109, дв. 085258 1975 г., 4 кат., 14074 км, 353 м/ч	н. п. Михановичи, в/ч 52188	20 000,00	4 000,00
216	Автошасси Урал-375А, ш. 314853, дв. 047501, 1979 г., 4 кат., 5382 км	н. п. Новокосово, в/ч 25819	7 300,00	1 460,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **24 декабря 2020 г. в 10.00.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до **15.00 21 декабря 2020 года.**

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **24 декабря 2020 г. с 9.00 до 9.45.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов

Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российский рубль – р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», ул. Заславская, 10, код BELBВY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва № корсчета 30101810400000000225. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893, к/с в ОАО «Банк БелВЭБ» № 30111810800000000659. SWIFT/BIC: SABRRUMM. Без НДС. Справки по тел./факсу (017) 398 05 41.

Ранее опубликованное извещение в газете «Звязда» № 202 от 16.10.20 г.

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении первых повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ОДО «КОПИНСТРОЙ» (УНП 690588344, г. Минск, тр. Логойский, д. 37, офис 13 (9-й этаж)), находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства)

Дата и время проведения торгов: **29 декабря 2020 года. Начало – 12.00.**

Заявки принимаются с **12 декабря 2020 года по 28 декабря 2020 года.**

Место проведения торгов: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 41.

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, 223060, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 41), тел. 8 (029) 684-71-76.

Продавец: ОДО «КОПИНСТРОЙ» (УНП 690588344) в лице антикризисного управляющего – директора частного предприятия «Правовая компания «БелПрофКонсалт» Комса Инги Анатольевны, тел. 8 (029) 133-01-01.

№ лота	Предмет торгов	Начальная цена, рублей без учета НДС	Шаг торгов	Задаток
1	Изолированное помещение с инв. № 500/D 708181281, расположенное по адресу: г. Минск, тр-т Сморговский, 9-117, площадь – 801,0 кв. м, назначение – административное помещение, наименование – административное помещение	882 000	5 %	5 %

Для участия в торгах необходимо:

1. В срок до 17.00 **28 декабря 2020 года** перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY98RJCВ30123042861000009333 в ОАО «Приорбанк», код Р/СВВY2X, УНП 691842036, получатель – ООО «СпецРеализация».

2. Подать организатору торгов в срок с даты опубликования до 17.00 28.12.2020 заявление на участие в торгах с приложением документов, перечисленных в ст. 127 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

3. В день проведения торгов перед их началом участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов и получить аукционные (конкурсные) номера в месте проведения аукциона.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая

цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за предмет аукциона.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Торги по конкретному предмету торгов признаются несостоявшимися в случае, если:

- заявление подано только одним участником либо не было подано ни одного заявления;
- на торги явился один из участников, либо ни один из участников не явился.

В случае если торги, проводимые в форме аукциона, признаны несостоявшимися, предмет аукциона продается претенденту на покупку, при

его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить Организатору торгов установленное вознаграждение согласно заключенному соглашению в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол по результатам торгов. Между продавцом и победителем торгов в течение 15 дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, но не позднее 30 дней со дня проведения торгов. По решению собрания кредиторов возможно предоставление отсрочки/рассрочки оплаты стоимости приобретенного имущества.

Сведения о предыдущих торгах: РИУ «Издательский дом «Звязда», номер газеты 206 (29320) за 22.10.2020.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ

ЛОТ 1:

- капитальное строение, инв. № 452/С-8923 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад фуражного зерна) площадью 3047,0 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4, склад фуражного зерна;
- капитальное строение, инв. № 452/С-8924 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание цеха травяной муки) площадью 2161,8 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4/1, здание цеха травяной муки в р-не д. Зельвянка;
- капитальное строение, инв. № 452/С-9030 (назначение – здание специализированное много назначения, наименование – здание цеха по производству комбикорма) площадью 616,2 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4/4, здание цеха по производству комбикорма;
- капитальное строение, инв. № 452/С-9031 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание административное) площадью 376,3 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4/2, здание административное;
- капитальное строение, инв. № 452/С-9032 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада зерна) площадью 273,1 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4/3, здание склада зерна

ЛОТ 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 422683400002000012 (назначение – земельный участок для размещения объектов иного назначения (для строительства и обслуживания зданий и сооружений (цеха травяной муки, склада фуражного зерна, цеха по производству комбикорма, здания административного)), площадью 1,8327 га по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, в районе д. Зельвянка. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, площадь – 0,1682 га; ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в придорожной полосе (контролируемой зоне) автомобильной дороги, площадь – 1,2054 га

Начальная цена продажи – 30 352,63 руб. (тридцать тысяч триста пятьдесят два рубля шестьдесят три копейки) с учетом НДС
Сумма задатка – 3 035 руб. (три тысячи тридцать пять рублей)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий

Продавец – ОАО «Агрокомбинат «Скидельский» Филиал «Князево», 231942, а.г. Князево, ул. Приозерная, 1, тел./факс 8-01564-740-13

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 23 декабря 2020 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auktion/>
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 30.05.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 21 декабря 2020 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <https://grino.by/auktion/>

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Тепличный комбинат Мачулищи»

Лот № 1: Ножницы Н42. Инв. № КТ00071083. Цена – 1 560,00 руб. Задаток – 78,00 руб.

Лот № 2: Универсальный поворотный делительный стол с УЦИ4. Инв. № КТ25000. Цена – 6 720,00 руб. Задаток – 336,00 руб.

Лот № 3: Станок сверлильно-фрезерно-расточной горизонтальный 2206ВМФ4-07, в составе: 1. Мех. база сверлильно-фрезерно-расточного станка с ЧПУ мод. 2206ВМФ4. Инв. № КТ49605. 2. Станок фрез.-расточн. 2206 ВМФ4-03 без мехбазы (м/б Александровская). Инв. № КТ00020818. Цена – 6 600,00 руб. Задаток – 330,00 руб.

Лот № 4: Станок сверлильно-фрезерно-расточной горизонтальный 2206ВМФ4-07, в составе: 1. Станок расточной модели 2206ВМФ без ЧПУ и электроприводов (мехбаза к станку, инв. № 20966). Инв. № КТ1520344. 2. Станок сверл.-фр.-раст. с ЧПУ 2206ВМФ4 без мехбазы (м/б № 1520344). Инв. № КТ00020966. Цена – 6 600,00 руб. Задаток – 330,00 руб.

Лот № 5: Пылеулавливающий агрегат УВП-2000А. Инв. № КТ50000180. Цена – 636,00 руб. Задаток – 31,80 руб.

Лот № 6: Пылеулавливающий агрегат УВП-2000А. Инв. № КТ50000199. Цена – 636,00 руб. Задаток – 31,80 руб.

Лот № 7: Станок прод.-фрез. 6М612МФ4. Инв. № КТ00020826. Цена – 48 240,00 руб. Задаток – 2 412,00 руб.

Лот № 8: Станок вертикально-сверлильный 2н125. Инв. № КТ00020907. Цена – 1 320,00 руб. Задаток – 66,00 руб.

Лот № 9: Полуавтомат заточный ЗД692. Инв. № КТ00020729. Цена – 2 040,00 руб. Задаток – 102,00 руб.

Лот № 10: Ножницы гильотины НД-39. Инв. № КТ0021202. Цена – 1 104,00 руб. Задаток – 55,20 руб. Цена по Лотам № № 1–10 является начальной ценой с учетом НДС.

Местонахождение Лотов: Минский р-н, г. п. Мачулищи, ул. Солнечная, 6. Шаг аукциона – 5 %.

Аукцион состоится **24.12.2020 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.

Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИС банка BPSBВY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатков – **22.12.2020 в 11.00.**

Организатор аукциона:

220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ

Лот 1: операторский блок-пункт автозаправочный (габаритные размеры 2400*2200*3000). Начальная цена продажи – 516 руб. (пятьсот шестнадцать рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 51 руб. (пятьдесят один рубль)

Продавец – ОАО «Белкард» г. Гродно, 230026, г. Гродно, ул. Счастного, 38, тел. 52-41-01

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 8-0152-55-87-70

Условия проведения аукциона:

- возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи объекта;
 - возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по проведению независимой оценки в сумме 231,00 руб.;
 - условия оплаты – 100 % предварительная оплата.
- Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 23 декабря 2020 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auktion/>
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 28.10.2020 г.

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 21 декабря 2020 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <http://grodnoino.by/>

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ

Лот 1: автомобиль грузовой седельный тягач марки МАЗ 642508-230, 2007 г. в., гос. № АН 9463-7 (количество осей – 3, колесная формула 6х6, полная масса 31450 кг, двигатель дизельный объемом 14 860 см³, 243 кВт/330 л. с., тип трансмиссии – механическая). Начальная цена продажи – 6300 руб. (шесть тысяч триста рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 630 руб. (шестьсот тридцать рублей)

Лот 2: полуприцеп бортовой марки МАЗ 938662, 2007 г. в., гос. № А3375В-7 (количество осей – 2, полная масса 31 000 кг, грузоподъемность 23 000 кг).

Начальная цена продажи – 3300 руб. (три тысячи триста рублей) с учетом НДС.

Сумма задатка – 330 руб. (триста тридцать рублей)

Продавец – Открытое акционерное общество «Химремонт», 246026, г. Гомель, ул. Химзаводская, 4, тел. +375-232-23-12-69

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 8-0152-55-87-70

Условия проведения аукциона:

- возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи объекта;
- срок заключения договора купли-продажи – 10 рабочих дней с даты проведения аукциона

Условия оплаты – по договоренности сторон

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 28 декабря 2020 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 212

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auktion/>

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 212, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 23 декабря 2020 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <http://grodnoino.by/>

«Я не саромяюся сваіх перакананняў»

Наваспечаная зорка Юлія АРЦЮХ аб славе, перажываннях і пагрозах

Многія мараць здабыць славу і павагу людзей. У век інфармацыйных тэхналогій стаць папулярным, вядома, лягчэй, але калі для адных гэта штодзённая праца, то іншых слава падхоплівае незалежна ад іх волі. Юлія АРЦЮХ стала адной з такіх жанчын. Адночы раніцай яна прачнулася і зразумела, што пра яе «гудуць» не толькі беларускія і расійскія СМІ, але і некаторыя замежныя выданні. Сціплай дзяўчынай Юлію, вядома ж, не назавеш, яна больш асацыюецца з актыўнай і ўпэўненай у сабе жанчынай. Але ў медаля славы, як вядома, ёсць два бакі. Чытачам «Звязды» Юлія расказала, як жывецца пасля прыходу папулярнасці і пра ўласныя прынцыпы і перакананні, якія транслюе наваспечаная зорка тэлебачання.

Фота Ганны ЗАКАВІЧ.

— *І швец, і жнец, і на дудзе ігрэц. Прыкладна так пішуць і прадстаўляюць вас, Юлія, у розных медыя. На вядомым партале з нагоды вашай актыўнай дзейнасці адзначылі: «На дзяржаўным тэлебачанні з'явіліся спецыялісты шырокага профілю». Яны выказваюцца на розных тэмы, «прасуюць» і самі бяруць каментарыі». Давайце разбірацца. Вы сапраўды жонка афіцэра, шматдзетная маці, удзельніца праўладных прабегаў, старшыня грамадскага аб'яднання дапамогі дзецям, хворым на фенілкетанурыю «Будучыня без межэй», вядучая СТБ і нават памочнік дэпутата?*

— Усё правільна (смяецца). Я нават чытала на нейкім рэсурсе, што я палітолаг-вірусалаг, які абараняе Лукашэнку. Але яны памыліліся, «палітолаг-вірусалаг» — так прадстаўлялі іншага чалавека.

— *Але ўсё роўна прызнаеце, што вы «спецыяліст шырокага профілю»?*

— Я сапраўды і шматдзетная маці, і жонка афіцэра, і памочнік дэпутата, і з нядаўняга часу яшчэ і вядучая СТБ, ну і ўсё, што вы там пералічылі, — праўда. Гэта не значыць, што я «спецыяліст шырокага профілю».

Я проста адукаваны чалавек, шматгранная асоба, актыўная, яшчэ можна дадаць, што я дачка свайго бацькі, сястра свайго брата, сяброўка, і можна шмат чаго яшчэ пералічыць. І я стала такой не за адзін момант. На працягу жыцця чалавек так ці інакш прымярае на сябе некалькі роляў. Вядучай тэлебачання мне прапанавалі стаць пасля форуму, на якім я даволі эмацыянальна выступіла. Памочнікам дэпутата Палаты прадстаўнікоў Людмілы Макарынай-Кібак я стала яшчэ ў 2019 годзе, мабыць, таму, што даволі актыўна мела зносіны з ёй, урачом па прафесіі, як актывіст грамадскага аб'яднання дапамогі дзецям, хворым на фенілкетанурыю «Будучыня без межэй». У мяне дзіця нарадзілася з такім захворваннем. На самай справе ў мяне эканамічная адукацыя. Я нейкі час нават працавала па спецыяльнасці эканаміст-менеджар на ААТ «Агракамбінат «Дзяржынскі».

— *Разумею, што вы актыўны чалавек, а цяпер яшчэ і папулярны. Як вашы дзеці і родныя паставіліся да таго, што вы «знакамітаць»?*

— Малодшыя дзеці, якім пяць і чатыры гады, асабліва не задумваюцца пра гэта. Хоць яны, вядома, ужо не раз бачылі мае перадачы.

Яны ж маленькія, а ў дзіцячым садку выхавальнікі карэктныя і не абмяркоўваюць такія рэчы з дзецьмі. Старэйшай дачцэ 11 гадоў, яна ўсё разумее. Вядома, яна не лазіць у сацсеткі і тэлеграмканалы. Гэта звязана з маімі перакананнямі па выхаванні дзяцей. Але ў інфармацыйны век вельмі цяжка зрабіць так, каб негатыўная інфармацыя да яе не дайшла. Яна бачыла маё выступленне на жаночым форуме, пасля якога пра мяне пачалі пісаць у медыя і сацсетках не заўсёды па-добраму. Але справа ў тым, што я не саромяюся сваіх перакананняў, мне няма чаго баяцца, і я дачцэ тлумачу сваю пазіцыю і дапамагаю зразумець тое, што адбываецца. Але, вядома, ёсць людзі, якія падтрымліваюць маю пазіцыю, а ёсць тэмы, хто з-за яе ставіцца да мяне негатыўна. І гэта нармальна. Я проста забараняю ёй размаўляць на гэтыя тэмы з іншымі дарослымі. Калі да яе чапляюцца з роспытамі, яна рэагуе маўчаннем ці проста спыняе размову фразамі кшталту: «Я не буду гаварыць з вамі на гэтую тэму».

— *У папулярнасці і сапраўды ёсць два бакі. Неяк вы паскардзіліся, што вам пасля форуму пісалі СМС з пагрозамі. Скажыце, адчуваеце вы сябе сён-*

ня ў бяспецы? Можна ў вас ужо ёсць ахова...

— Так, у мяне ёсць ахова (смяецца). Гэта мой муж! У прынцыпе яшчэ да жнівеньскіх падзей любі чалавек мог сутыкнуцца з небяспекай. Я, як і любі чалавек, ад гэтага не застрахована. Але наша краіна лічыцца спакойнай і мірнай. Таму, скажам так, у нас, у Беларусі, адчуваю ў бяспецы больш, чым, напрыклад, калі я была ў ЗША. Магчыма, цяпер, калі пасыпаліся пагрозы на мой адрас з-за маёй грамадзянскай пазіцыі... Але ж не трэба забываць, што за пагрозы існуе адказнасць. Таму хутчэй адчуваю сябе ў бяспецы. Тым больш што ў грамадскім транспарце я езджу рэдка, звычайна на машыне. У грамадскіх месцах з'яўляюся таксама нячаста з-за пандэміі. Таму ў прынцыпе небяспекі не адчуваю.

— *Калі ўпершыню да вас прыйшла эсэмэска з пагрозамі, што вы адчулі?*

— Маёй першай рэакцыяй было неразуменне і здзіўленне. Магчыма, больш мяне чаплялі эсэмэскі з пагрозамі на адрас дзяцей. Мне незразумела, чаму з-за таго, што я агучыла сваё асабістае меркаванне адкрыта, я раптам стала «пачвара і поскудзь, якую трэба забіць, пакараць

смерцю асабіста». Людзі мяне наогул не ведаюць, што я за чалавек, чым жыю, што адчуваю... Потым я проста перастала звяртаць увагу на гэтыя СМС і каментарыі ў сацсетках. Канешне, цяпер для мяне цяжка, нават, амаль немагчыма, з разуменнем ставіцца да бела-чырвона-белага сцяга і ўсяго, што пад ім прапагандуець незалежна СМІ і маюць на ўвазе апаненты. Але ўсё роўна я не дазволю сабе кідацца на іх з пагрозамі. Для сябе ж вырашыла так, што не магу быць для ўсіх толькі добрай або толькі дрэннай.

— *Пасля падзей у жніўні ці шмат сышло сяброў з вашага атачэння? Ці былі людзі, якія перасталі з вамі размаўляць, пасля таго як вы адкрыта заявілі пра сваю пазіцыю?*

— Так, канешне! Кола маіх сяброў не вельмі было шырокае, таму, напэўна, сышло і няшмат. А вось сярод знаёмых некаторыя перасталі са мной мець зносіны. Аднак прыйшло ў маё жыццё людзей значна больш. Добразычлівых, адкрытых і цікавых і па прынцыпе жыцця звычайных, а не «неверагодных».

— *Падчас выступлення на рэспубліканскім жаночым форуме вы казалі, што ваш муж перадаў Прэзідэнту, што «Я касцымі лягу, але бела-чырвона-белы сцяг ніколі не падымецца над нашай краінай! Мы гэтага не дапусцім!» Ці не здаецца вам, што такімі заявамі раскол у грамадстве не спыніць, хутчэй наадварот?*

— Гэта маё асабістае бачанне. «БЧБшнікі» хочуць навізаць сваю сімволіку нашай дзяржаве, яны хочуць зрынуць майго Прэзідэнта. У агрэсіўнага чалавека гэта фраза выкліча агрэсію, а чалавек неагрэсіўны, не стане з-за фразы агрэсіў-

ным і дасылаць мне пагрозы. Упэўнена, што людзі могуць глядзець на адну і тую ж рэч, але ўспрымаць яе па-рознаму. Для мяне і майго мужа гэта сімволіка асацыюецца з нацыстамі і здраднікамі-беларусамі, якія разам з фашыстамі палілі вёскі і забівалі сваіх жа беларусаў. Многія звяртаюць увагу, што Прэзідэнт у 1994-м прымаў прысягу пад гэтым сцягам, але тады не было іншага. Але потым ветэраны Вялікай Айчыннай загаварылі аб змене дзяржсімволікі, таму што яна ім параніла сэрца. Я з імі згодная. На форуме я выступіла эмацыянальна. Але справа ў тым, што тыя, хто галасаваў за Лукашэнку, таксама хацелі заявіць пра сябе. Бо мы такія таксама ёсць і нас шмат! Мае сябры, родныя і шмат знаёмых галасавалі за Лукашэнку. Таму, калі з'явілася магчымасць, мы заявілі пра сябе. А зараз мы актывізаваліся і нават сталі аўтапрабегі праводзіць. І трэба сказаць, што нас усюды сустракаюць гасцінна пад нашымі чырвона-зялёнымі сцягамі. І мы гэта цэнім і пераконваемся, што на правільным шляху.

— *А як жа пратэсныя настроі ў пэўнай частцы нашага грамадства?*

— Я ўпэўнена, што гэтая сітуацыя проста зрэжысіравана. Глядзіце колькі ўвагі нашай краіне. Гэта палітыка — так заўсёды было. Падагрэць насельніцтва дапамаглі і некаторыя СМІ, якія паказвалі толькі дрэннае і не былі аб'ектыўныя. Мне хацелася б пажадаць людзям у надыходзячым годзе, каб яны сталі жыць свядома. Глядзелі не толькі ў адзін бок, а выслухоўвалі абодва бакі і выпрацоўвалі сваё меркаванне, а не карысталіся чужым. Толькі так у краіне можна захаваць мір і парадак.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Общее собрание кредиторов
ОАО «Трест Белтрансстрой»
 по вопросам утверждения отчета антикризисного управляющего по итогам санации в соответствии с мероприятиями, установленными определением экономического суда г. Минска от 19.11.2020 в деле № 233-5Б/2018 в соответствии со ст. 133 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», и направлении ходатайства о продлении установленного срока санации, а также иных вопросов, входящих в компетенцию общего собрания кредиторов ОАО «Трест Белтрансстрой», которое состоится **24.12.2020 в 10.00** по месту расположения ОАО «Трест Белтрансстрой» по адресу: **г. Минск, ул. Советская, 8.**

22 декабря 2020 г. в 16.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Сантехэлектромонтаж».
 Повестка дня:
 1) О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.
 Место нахождения ОАО «Сантехэлектромонтаж»: г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8а.
 Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8а.
 Время регистрации в день проведения собрания с 15.30 до 16.00.
 При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).
 С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни начиная с 14.12.2020 (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества. Дата сбора реестра акционеров – 11.12.2020 г.
 Наблюдательный совет.

Утерянную квитанцию о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) ЗАО «Ингосстрах» формы 1-СУ серии СВ № 6148236 считать недействительной.

РЕЗУЛЬТАТЫ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Покупки в выгодном свете. Продолжение»

Завершилась Рекламная игра «Покупки в выгодном свете. Продолжение», участие в которой могли принять все граждане Республики Беларусь, достигшие 18 лет и являющиеся владельцами дебетовых карточек Mastercard, эмитированных Открытым акционерным обществом «Сбергательный банк «Беларусбанк».

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

Для участия в Рекламной игре было необходимо
 В период с 01.09.2020 по 31.10.2020:
 - зарегистрироваться на сайте belarusbank.21vek.by;
 - осуществить безналичную операцию оплаты товаров, работ (услуг) в организациях торговли (сервиса) с использованием Карты в период с 01.09.2020 по 31.10.2020;
 - накопить необходимое количество баллов для возможности участия в розыгрыше конкретного приза;
 - первым выбрать любой Приз в личном кабинете на сайте из перечня призов при условии накопления необходимого для участия в розыгрыше приза количества баллов.

По результатам проведения Рекламной игры все 490 призов нашли своих обладателей.

Организатор Рекламной игры: Общество с ограниченной ответственностью «Пиар квадрат», УНП 191682518, зарегистрированное решением Минского городского исполнительного комитета от 7 июля 2011 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191682518 (далее – Организатор).

Место нахождения Организатора: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, ул. Ленина, д. 50, 5-й этаж, оф. пом. 1.

Наименование Рекламной игры: «Покупки в выгодном свете. Продолжение».

Срок начала Рекламной игры: 1 сентября 2020 г.
Срок окончания Рекламной игры: 25 декабря 2020 г.
Период, в течение которого можно стать Участником Рекламной игры: 1 сентября 2020 г. по 31 октября 2020 г.

Рекламная игра зарегистрирована 26 августа 2020 года Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь, Свидетельство о регистрации Рекламной игры № 3842.

Общее количество участников: 42 475 человек.
 Призовой фонд был разыгран полностью.

Полный список победителей Рекламной игры размещен на сайте: <https://belarusbank.21vek.by/>

Телефон для справок по вопросам проведения Рекламной игры +375 (29) 632-61-00.

Пра беллага бычка

Спыталі ў стыліста, што надзець у навагоднюю ноч — 2021

Дастваць з засекаў ёлку і мішуру пакуль рана. Закупляцца на навагодні стол? Таксама можна тыдзень пачакаць. А вось знайсці і купіць навагодні ўбор варта менавіта цяпер.

Што кажуць астралагі

Не забываем, што мы будзем сустракаць год Беллага Металічнага Быка. Бычок дапаможа ўсім, хто будзе шмат працаваць і займацца кар'ерай, ён паважае добрасумленнасць і ўпартасць — у добрым сэнсе гэтага слова. Акрамя таго, 2021 год — спрыяльны час для стварэння сям'і або яе ўмацавання, планавання цяжарнасці і нараджэння дзяцей. А каб задобрыць гаспадара надыходзячага года ў навагоднюю ноч, астралагі раяць адмовіцца ад драпежных прынтаў і выбіраць убор у белых, шэрых або шэра-блакітных, карычневых (шакаладных), крэмавых тонах — зыходзячы з расфарбоўкі астралагічнага заступніка будучага года і яго зямных «братоў», а таксама ў зялёнай гаме. Паколькі Бык — металічны, у навагоднім уборы вітаецца таксама эфект металік або бліскучыя аксесуары. Дарэчы, аб металах. На апошніх паказах вячэрняй моды хітом сталі залацістыя сукенкі. Натхняцца можна калекцыямі Michael Kors, Elie Tahari, Ralph Lauren.

Слова стылістам

Праз пандэмію апошнім часам новых трэндаў не з'яўлялася, не ўбачылі аматары моды і многія новыя калекцыі. Такім чынам, носім тое, што ёсць, — але трохі па-новаму. Калі казаць пра філасофію моды, у тым ліку вячэрняй, — паранейшаму актуальны акцэнт на камфорт і зручнасць.

Вольга ЖУРАЎСКАЯ, fashion-стыліст, дызайнер:

— Перад Новым годам практычна ўсе брэндзі прадставілі рэйлы з вячэрнімі ўборамі. Калі казаць аб трэндах вячэрняй моды, у першую чаргу гэта **паетки** — як адгалоскі мінулых гадоў. Стаўленне да паэтаў заўсёды неадназначнае. Хтосьці гатовы да гэтага трэнду, нават сустракаючы Новы год дома, у сям'і, а камусьці камфортней выглядаць больш стрымана і ў рэстаране. У гэтым выпадку можна звярнуць увагу на **касцюмы**. Вячэрні варыянт — пінжак а-ля смокінг са спадніцай, але больш актуальны выбар — са штанамі. Вельмі стыльна ў якасці святочных убораў выглядаюць на дзяўчатах касцюмы-тройкі са штанамі. Яны могуць быць строгімі (нават у чорным колеры, але лепш — у светлых тонах), з правільнымі вячэрнімі аксесуарамі. Але, мабыць, усё ж варта спыніць выбар на больш расслабленых, вячэрніх варыянтах — з атласу, шоўку ці аксаміту.

Тут трэба зрабіць невялікае адступленне. Прынята лічыць, што аксаміт паўніць. І гэта сапраўды так, калі гаворка ідзе аб таннай тканіне з бляскам. Якасны аксаміт — глы-

блскучы клатч і ці тую-лодачку (для вячэрніх выхадаў яны актуальныя ў срэбнай і залатой гамах). Абудак для вячэрняга выхаду (лодачка, басаножкі) прадставілі многія брэндзі.

— Пагаворым аб сукенках. Варыянт у выглядзе падоўжанага пінжака (**сукенка-жакет**) цяпер на піку. Для ўладальніцы стройных ног — проста знаходка. Яшчэ адно бяспрыйгрышнае рашэнне — **сукенка-камбінацыя**. Сама па сабе яна — выдатны вячэрні варыянт, а ў спалучэнні з грубымі чаравікамі і кардыганам упішацца ў дзённы вобраз. У гэты Новы год нядрэннае рашэнне — спалучаць сукенку-камбінацыю, напрыклад, з батфортамі, падабраўшы адпаведныя аксесуары.

У сувязі з «ковідам» шмат хто будзе сустракаць гэты Новы год дома, у сямейным асяроддзі. Што, дарэчы, цалкам адпавядае характару апекуна надыходзячага года. Бык — хатняя жывёла і наўрад ці ўхваліць рашэнне слухаць бой курантаў у шумнай кампаніі малазнаёмых людзей. Каб сустраць 2021 год правільна, астралагі раяць аддаць перавагу свайму дому і кампаніі самых родных і блізкіх. Але гэта не значыць, што сустракаць яго трэба ў халаце і тапках.

— Для ўтульнага хатняга свята дызайнеры прапануюць сёлета мноства стыльных убранняў. У прыватнасці, **касцюмы быццам бы буйной ручной вязкі** (напрыклад, топ, спадніца, кардыган). Тканіна выкарыстоўваецца рознай шчыльнасці — ад вельмі тонкай да даволі цёплай.

Ну а можна, паўтаруся, не купляць нічога. Дадаць у вобраз актуальны топ з вашага летняга гардэробу — на адно плячо, з валанамі або рукавамі-ліхтарыкамі. І спалучыць яго з базавай спадніцай або штанамі. Бо трэндзі вясна—лета нікуды не сышлі: модніцы сёлета, па сутнасці, не паспелі атрымаць асалоду ад іх — перашкодзіла пандэмія. Зрэшты, зусім без радасцяў шоппінгу напярэдадні свята пакадаць жанчыну проста жорстка. Так што адпраўляемся на пошукі правільнай біжутэрыі. Але зноў-такі памятаем аб практычнасці! Выбіраем аксесуары, якія яшчэ не раз спатрэбяцца нам у жыцці.

✓ **Масіўныя завушніцы** — яны могуць быць вытанчанымі (напрыклад, з барочным жэмчугам) або металічнымі: цяпер у мас-маркеце мноства варыянтаў.

✓ **Буйныя ланцужкі**. Не забываемся пра трэнд гэтага лета — некалькі тонкіх ланцужкоў з кулончыкамі, якія надзяваюцца адначасова або спалучаюцца з буйным ланцужком. У вячэрнім вобразе такія аксесуары акцэнтуюць увагу на зоне дэкальтэ, асабліва калі спалучаць іх з бюсцье.

✓ **Бранзалеты**. Іх таксама носяць адразу па некалькі штук.

✓ А класіку вячэрняй моды — клатч — можна замяніць вытанчанай сумачкай-кісетам.

Сукенка каралевы

Спынімся на сукенках — традыцыйным жаночым святочным строі — больш падрабязна. Сёлета стылісты раяць прыгледзецца да **сукенак-кактэйль** (нават калі ў вас такіх ніколі не было!). Гэта свайго роду кампраміс паміж вячэрнім і паўсядзённым вобразамі. Фасон можа быць практычна любы: baby doll, футляр, А-сілуэт, са спадніцай плісэ або са спадніцай-пачкай. У трэндзе — дарагія тканіны (шоўк, аксаміт) і мінімум дэкору. У процівагу ў трэндзе таксама дэкор як самастойная модная велічыня. Чакана вітаецца асіметрыя — і ў даўжыні, і ў рукавах, і ў дэкоры.

Дарэчы, калі сукенку-камбінацыю ў вячэрнім «луку» вы вырашылі спалучаць з жакетам (а гэта цалкам разумнае рашэнне, бо на вуліцы ж зіма!), то жакет лепш за ўсё па-

дабраць падкрэслена мужчынскага крою. Вы будзеце выглядаць вытанчанай, жаночай і элегантнай. Асабліва калі абутак будзе на шпільках. Яшчэ трохі аб пінжаках. Калі ў вас пышныя формы, выбірайце модныя мадэлі аверсайз. Таксама страйняць класічныя двухбортныя мадэлі. Гэтае правіла, дарэчы, працуе і ў выпадку, калі вы абралі сукенку-жакет.

Калі ж вам хочацца зрабіць вобраз жыццярадасным і лёгкім, выбірайце **сукенку са спадніцай-плісэ**. Актуальная даўжыня — мідзі і (крыху ніжэй за калена). Дарэчы, пры такой даўжыні выйгрышна выглядае верх, выкананы як бюсц'е. Падкрэсліце постаць, зробіце вобраз пшчотным. Галоўнае — не цешыць сябе падчас прымеркі: бюсцье патрабуе досыць эфемерных формаў.

Яшчэ некалькі кірункаў вячэрняй моды, аб якіх варта падумаць у снежні:

✓ **Міні**. Гэтая даўжыня цяпер актуальная. Міні-сукенку з паеткамі можна знайсці практычна ў любога брэнда мас-маркета. Вітаюцца сакавітыя адценні. Але насычанага чырвонага лепш пазбягаць. Парада не з галіны моды (з гэтага пункту гледжання колер якраз актуальны), а ад астралагаў: Бык чырвонага колеру не любіць.

✓ **Акцэнт на рукаў**. Рукавы становяцца ўпрыгожаннем вобразу. У вячэрніх калекцыях можна ўбачыць мадэлі з рукавамі буф, ліхтарыкамі, крыльцамі або з рамантычнымі доўгімі рукавамі.

✓ **Дэкор**. Яму сёлета — асабліва роля. Махры, рушы, стразы і бісер, не раз ужо згаданыя паетки, вузкія металічныя элементы, банты, драпіроўкі, аплікацыя і вышыўка — усё гэта ў трэндзе. Толькі не перабаршчыце, Быку гэта не спадабаецца. Заступнік надыходзячага года шануе стрыманасць, беражлівасць (якраз у рэчышчы філасофіі моды-2021) і элегантнасць.

Аляксандра АНЦЭЛЭВІЧ.

бок і расфарбовак, матавы. Лішніх кілаграмаў візуальна ён не дадае.

— Дапоўніць касцюм у вячэрнім вобразе можа **топ-бюсцье**. Такія мадэлі цяпер можна знайсці практычна ў кожнай краме — з паеткамі, карункамі, валанамі, з шоўку, з самым розным дэкорам. Прыгожы святочны топ надзяваецца пад расшпілены пінжак. Можна спалучаць топ (напрыклад, з актуальнымі паеткамі) са штанамі да падлогі або спадніцай і атрымаць стыльны вячэрні look.

Сёння модная індустрыя рухаецца ў бок практычнасці і эканамічнасці. Набыццё «аднаразовых» рэчаў, якія прызначаны для канкрэтнага ўрачыстага выпадку і потым гадамі будучы пакрывацца пылам у шафе, не вітаецца. Рэкамендацыя стыліста — выбраць для святочнага вобраза ўжо наяўныя рэчы і выдаткаваць толькі на аксесуары. Напрыклад,

ДЫВАН З КУПЮР І ГОРАД У ЗАКЛАДНІКАХ

Чаму Бразілію захліснуў «гангста-карнавал»?

У апошнія некалькі месяцаў Бразілію накрыла хваля рабаванняў банкаў, якія адрозніваліся асаблівай дасканаласцю і жорсткасцю. Дзясяткі злачынцаў у масках Джокера захоплівалі цэлыя гарады, раскідвалі па вуліцах грошы і выхваляліся сваімі прыгодамі ў сацыяльных сетках. Эксперты параўноўваюць маштаб таго, што адбываецца ў самай вялікай па колькасці насельніцтва краіне паўднёваамерыканскага кантынента, з разгулам крыміналу ў другой палове XIX — пачатку XX стагоддзя, калі ўзброеныя да зубоў крымінальныя групы кантралявалі цэлыя раёны, перадае «Бі-бі-сі». Чаму Бразілію захліснуў «гангста-карнавал»?

Вайна на вуліцах

На мінулым тыдні гангстарскі рэйд распачаўся ў Крысіуме, правінцыйным горадзе ў паўднёвым бразільскім штаце Санта-Катарына. Дзве гадзіны банда прыкладна з 40 чалавек на працягу ночы фактычна кантралявала 210-тысячны населены пункт. Злачынцы грунтоўна ўзброіліся. Прадстаўнікі паліцыі расказалі «Бі-бі-сі», што камера назірання зафіксавала ў руках аднаго з іх... пераносны ракетны комплекс, здольны збіць самалёт.

Тактыка дзеянняў была прадуманая. Перад будынкам гарадскога паліцэйскага ўпраўлення налетчыкі падпалілі грузавік, каб заблакаваць дарогу. У іншым месцы шасцярных узятых у закладнікі гарадскіх службаў прымуслі сесці на зямлю, перагардзіўшы вуліцу. Некаторыя жыхары пазней сцвярджалі ў сацсетках, што бачылі на дахах снайпераў.

Мэтай нападу ў ноч былі аддзяленні банкаў і банкаматы, якія злачынцы падрывалі і ламалі. У адным месцы банкноты рассыпаліся па бруку, утварыўшы сапраўдны дыван. Журналіст Рэнан Піксота выклаў у «Твітэры» відэа, дзе бачна, як людзі падбіраюць грошы. Вядома, удалося вярнуць нязначныя сумы — у чацвярых гараджан паліцыя адабрала 800 тысяч рэалаў (каля 150 долараў).

«Злачынцы мелі цяжкае ўзбраенне і выбухоўку. Мы пазбягалі сутычак у жыллой зоне, каб не пацярпелі людзі», — растлумачыў на брыфінгу прэс-сакратар паліцыі Марсела Понтэс. «Стралялі без канца», — расказала «Бі-бі-сі» мясцовая жыхарка. Маці і два яе сыны схаваліся ў прыбіральні і не выходзілі, пакуль усё не сціхла. «Мы чулі, як бандыты на вуліцы крычалі, што «хутка гэта скончыцца», і патрабавалі, каб людзі не падыходзілі да вокнаў і не здымалі тое, што адбываецца. Самым

жахлівым было адчуванне поўнай бездапаможнасці. А хлопчыкі потым казалі, што так, напэўна, выглядае вайна», — кажа яна. Калі сям'я пакінула сваё сховішча, яны ўбачылі, што кандыцыянер, які вісіць за акном, прабіты кулямі.

Раніцай мэр Крысіумы Клезія Салвара праз сацыяльныя сеткі зрабіў няўпэўненую заяву: «У нас захаваліся жыцці! Гэта галоўнае!» Ён назваў сітуацыю беспрэцэдэнтнай і заўважыў, што падобнага яшчэ ніколі не адбывалася. Таксама з'явіліся паведамленні, што падчас пагоні нібыта ўдалося затрымаць чатырох удзельнікаў нападу, але яны не пацвердзіліся. Сума выкрадзенага засталася невядомай.

Жывыя шчыты

Менш чым праз суткі падобны напад адбыўся за 3,5 тысячы кіламетраў ад Крысіумы. Гэтым разам мішэнню злачынцаў стаў 140-тысячны горад Камет у паўночным штаце Пара. Сюды ўварвалася ўзброеная банда, абраваўшы мясцовыя банкі, адзначыў партал G1. Невядомыя злачынцы бралі ў закладнікі дзясяткі мясцовых жыхароў, якіх выкарыстоўвалі ў якасці жывых шчытоў. Нападнікі больш за гадзіну абстрэльвалі горад, пасля чаго з'ехалі на аўтамабілях і лодках. Аб гэтым паведаміла бразільская газета Folha de S.Paulo.

Па словах мэра горада Валдолі Валентэ, адзін чалавек загінуў, стаўшы ахвярай злачынцаў. Людзі прасілі дапамогі ў губернатара Элдэра Барбальё ў сацыяльных сетках. «Тэрмінова дашліце падмацаванне ў Камет. На ўсе банкі горада напалі», — паведамлялі гараджане. Губернатар Барбальё адказаў, што падтрымлівае сувязь з кіраўніцтвам органаў правапарадку штата і сочыць за прынятымі мерамі. «Мы зробім усё магчымае, каб як мага хутчэй аднавіць спакой і злавіць злачынцаў. Выказваю самую глыбокую спачуванні жыхарам Камета», — спрабаваў ён супакоіць людзей.

Як і ў Крысіуме, дзе ў нападах было задзейнічана па меншай меры 30 чалавек, 10 аўтамабіляў і ўжывалася зброя, якая выкарыстоўваецца ў бразільскай арміі, за-

ўважыла Folha de S.Paulo. «Там было каля 30 узброеных мужчын. Побач з маім домам шмат стралялі. Паліцэйскіх загналі ў пастку ў пастарунку. Яшчэ было шмат выбухаў», — расказаў газеце мясцовы жыхар Фабрыс Алвес. Як падкрэслівае выданне, за апошнія некалькі месяцаў падобныя напады адбыліся ў гарадах штата Сан-Паўлу — Аракауара, Батукату і Аўрыньёс.

Падкапацца пад банк

Падобныя бандыцкія налёты, на жаль, зусім не рэдкасць для Бразіліі. Узровень злачыннасці ў гэтай лацінаамерыканскай краіне — адзін з найвышэйшых у свеце. Летась толькі ў штаце Сан-Паўлу адбылося 21 банкаўскае рабаван-

а пры дапамозе падкапаў. У першым выпадку яны знялі дом за квартал ад банка, у горадзе Фарталеца, адкрылі для прыкрыцця правакуе залішняе ужыванне сілы з боку паліцэйскіх, якія імкнуцца паквітацца за знявагу. У снежні 2018 года перастрэлка паміж вартавымі парадку і злачынцамі, якія спрабавалі абраваць банк у горадзе Мілагрэш на поўначы Бразіліі, скончылася гібельлю шасцярных закладнікаў.

Крывавае

супрацьстаянне

Злачынцы як правіла даволі добра ўзброеныя і не баяцца ўступіць у адкрыты бой з сіламі правапарадку. Як адзначыў «Бі-бі-сі» дырэктар Цэнтра даследавання праблем гарадоў пры ўніверсітэце Сан-Паўлу Габрыэль Фельтран, стратэгія забеспячэння грамадскай бяспекі ў Бразіліі дзясцігоддзямі грунтавалася на тым, каб паліцыя бачна прысутнічала паўсюль і актыўна арыштоўвала. Пры гэтым перапоўненыя турмы з'яўляюцца крыніцай кадраў для злачынных сіндыкатаў, заўважае эксперт. «І сур'ёзныя, і дробныя злачынствы

Мэтай нападаў з'яўляюцца мясцовыя аддзяленні банкаў або фірмы, якія займаюцца інкасацыяй і перавозкай каштоўнасцяў. У красавіку 2017 года бразільскія бандыты ажыццявілі нашумелы дзёрзкі налёт не ў сваёй краіне, а ў суседнім Парагваі.

Рэйды, падобныя на нядаўнія маштабныя напады, звычайна прыпісваюць самай вядомай у Бразіліі крымінальнай групой пад назвай «Першая сталічная каманда» (Primeiro Comando da Capital). Па словах Гуаракі Мінгардзі, яна звычайна ажыццяўляе планаванне і кіраўніцтва аперацыяй, а ў якасці ўдарнай сілы выкарыстоўвае неарганізаваных злачынцаў, якіх забяспечвае зброяй, і дзеліць з імі здабычу ў выпадку поспеху. Нярэдка налёткам удаецца схвацьца да прыбыцця паліцыі, паколькі яны дакладна размяркоўваюць паміж сабой ролі і дзейнічаюць хутка.

Два самыя вядомыя сучасныя замахі на банкі здарыліся ў Бразіліі ў 2005 і 2017 гадах, але тады злачынцы дзейнічалі не адкрыта,

караюцца пазбаўленнем волі. Многія зняволеныя маладыя, і турма становіцца для іх злачынным універсітэтам», — лічыць ён.

Узяўшы ў свае рукі гандаль наркотыкамі і зброяй, арганізаваныя злачынныя групы ў назапсілі фінансавыя і людскія рэсурсы, дастатковыя для арганізацыі маштабных рэйдаў, заўважае Фельтран. «Яны навучыліся супрацьстаяць сілам бяспекі», — кажа крыміналог. Пакуль улады не маюць намеру мяняць падыход. «Яны лічаць, што трэба рабіць тое ж самае, толькі выдаткоўваць больш грошай, і будзе вынік», — адзначае эксперт.

Прафесар універсітэта Сеара Жаныя Акіна, якая вывучае феномен «новага Кангаку» (гэтым тэрмінам у Бразіліі пазначаюць разгул бандытызму ў другой палове XIX — пачатку XX стагоддзя, калі ўзброеныя групы кантралявалі цэлыя раёны), кажа, што злачынцы наўмысна дзейнічаюць дзёрзка і адкрыта, каб усіх запалохаць і запэўніць ва ўласнай магутнасці.

«Для звычайных рабаўнікоў такая бравата неўласцівая», — адзначае яна. Прафесар Акіна лічыць, што нахабства злачынцаў правакуе залішняе ужыванне сілы з боку паліцэйскіх, якія імкнуцца паквітацца за знявагу. У снежні 2018 года перастрэлка паміж вартавымі парадку і злачынцамі, якія спрабавалі абраваць банк у горадзе Мілагрэш на поўначы Бразіліі, скончылася гібельлю шасцярных закладнікаў.

Турмы — пад завязку

Габрыэль Фельтран прапануе паліцыі перанесці цэнтр цяжару на аперацыйную работу і раскладанне АЗГ знутры. Налёт з удзелам 40 чалавек немагчыма спланаваць і падрыхтаваць у глыбокай таямніцы, а лідары і актыўныя ўдзельнікі бандаў больш-менш вядомыя, заўважае ён.

Банды кантралююць нелегальны рынак зброі і нават могуць займець зенітную зброю, падобную да кулямёта, які выкарыстоўваўся пры рабаванні банка ў 2017 годзе. Калі ж напад здарыўся, паліцыя павінна быць да яго гатовая і дзейнічаць больш скаардынавана, лічыць Габрыэль Фельтран: «Скажам, перакрыць выезды з горада — для гэтага трэба не так ужо шмат сіл».

Жаныя Акіна лічыць, што паменшыць колькасць падобных рэйдаў магло б шырокае ўкараненне крэдытных картак і электронных плацяжоў: «Горы наяўнасці, натуральна, прыцягваюць да сябе злачынцаў».

Увогуле ў краіне вельмі жорсткае стаўленне да крыміналітэту. «Да іх [злачынцаў] нельга ставіцца як да нармальных людзей», — перакананы прэзідэнт Бразіліі Жаір Балсанару. Абяцаючы «забіць турэмныя камеры злачынцамі», ён прасоўвае заканадаўства, якое вызваліць паліцэйскіх і простых бразільцаў ад крымінальнага пераследу за забойства членаў бандфарміраванняў.

Зрэшты, турэмныя камеры ў Бразіліі ўжо цяпер забітыя пад завязку. За апошнія 10 гадоў у 200-мільённай краіне з сумарнай ёмістасцю турмаў у 368 тысяч месцаў колькасць зняволеных вырасла больш чым у 1,5 раза і дасягнула 800 тысяч. Бразілія займае трэцяе месца ў свеце па колькасці людзей за кратамі.

Разгул злачыннасці адлюстроўваецца ў рэкорднай колькасці забойстваў: кожны год больш за 60 тысяч бразільцаў гіне гвалтоўнай смерцю. Нярэдка смерць падцікоўвае іх проста на вуліцы. Крымінальную напружанасць ускладняе пандэмія каранавіруса, якая ахапіла Бразілію. Гэтая краіна ў сусветных лідарах па колькасці захварэлых і памерлых ад «ковіду». Так што, на жаль, існуюць усе перадумовы для таго, каб «гангста-карнавал» працягваўся.

Захар БУРАК.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ

Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП»
22 декабря 2020 в 14.00
проводит повторные торги по продаже следующих объектов

Лот № 1: капитальное строение с инвентарным номером 723/С-10352 площадью 1288,0 кв. м, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – навес для зерна, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 72460000001001725 по адресу: Могилевская обл., Мстиславский р-н, Подсолтовский с/с, д. Шамово, вблизи здания 4, западнее д. Шамово.

Начальная цена продажи лота № 1 снижена на 20 % и составляет без учета НДС (20 %): 9920,00 (Девять тысяч девятьсот двадцать белорусских рублей 00 копеек), задаток 992,00 (Девятьсот девяносто два белорусских рубля 00 копеек).

Лот № 2: капитальное строение с инвентарным номером 723/С-10373 площадью 157,8 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад фуражный блочный, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 72460000001001725 по адресу: Могилевская обл., Мстиславский р-н, Подсолтовский с/с, 4/1, западнее д. Шамово, склад фуражный.

Начальная цена продажи лота № 2 снижена на 20 % и составляет без учета НДС (20 %): 4880,00 (Четыре тысячи восемьсот восемьдесят белорусских рублей 00 копеек), задаток 488,00 (Четыреста восемьдесят восемь белорусских рублей 00 копеек).

Лот № 3: капитальное строение с инвентарным номером 723/С-10371 площадью 4370,8 кв. м, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – асфальтовое покрытие КЗС, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 72460000001001725 по адресу: Могилевская обл., Мстиславский р-н, Подсолтовский с/с, западнее д. Шамово, территория зерносушильного комплекса.

Начальная цена продажи лота № 3 снижена на 20 % и составляет без учета НДС (20 %): 22 800,00 (Двадцать две тысячи восемьсот белорусских рублей 00 копеек), задаток 2280,00 (Две тысячи двести восемьдесят белорусских рублей 00 копеек).

Лот № 4: капитальное строение с инвентарным номером 723/С-10372, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – зерносушилка М-819, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 72460000001001725 по адресу: Могилевская обл., Мстиславский р-н, Подсолтовский с/с, западнее д. Шамово, зерносушилка М-819.

Начальная цена продажи лота № 4 снижена на 20 % и составляет без учета НДС (20 %): 13 040,00 (Тринадцать тысяч сорок белорусских рублей 00 копеек), задаток 1304,00 (Одна тысяча триста четыре белорусских рубля 00 копеек).

Собственник имущества: открытое акционерное общество «Натопа-Агро», 213481, Мстиславский р-н, Могилевская обл, аг. Подсолтово, тел. для осмотра объектов продажи (8-02240) 53-115.

Организатор торгов: Унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Циолковского, 1, сайт: www.mogilevccci.by.

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 203, Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Лоты №№ 1, 2, 3, 4 продаются без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, представившие организатору торгов, в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителя юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; оглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копию платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия «Могилевское отделение БелТПП» р/с № BY55PJCB3012301857100000933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБУ 300 г. Могилев, В/С: PJCBVY2X, УНП 700016628; физическим лицам – предъявить паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организуемых УП «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».

Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет сайте продавца по адресу: www.mogilevccci.by.

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.

Срок оплаты за предметы торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.

Торги состоятся в **22 декабря 2020 г. в 14.00** по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 203, Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – **21 декабря 2020 до 12.00.**

Регистрация участников торгов **22 декабря 2020 с 13.30 до 14.00** по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, к. 104, Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Телефоны для справок: (0222) 778042, +375 0296927492 (А1).
 Дополнительная информация размещена на сайте организатора в разделе «торги» по адресу: www.mogilevccci.by.

Извещение о предыдущих торгах по объекту было размещено в газете «Звезда» от 10.10.2020 г.

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ
ОАО «ЗАВОДСКОЙ РАЙПИЩЕТОРГ»!

29 декабря 2020 года в 10.00

СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
ОАО «ЗАВОДСКОЙ РАЙПИЩЕТОРГ»

Собрание состоится по адресу: г. Минск, ул. Варшавени, 50

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О реорганизации общества.
 Регистрация участников собрания с 9.00 до 9.45 29 декабря 2020 года по месту проведения собрания акционеров.

Для регистрации при себе иметь документ, удостоверяющий личность (представитель акционера – и доверенность).

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания и иной информацией: в рабочие дни – с 9.00 до 17.00 по месту нахождения Общества.

Справки по телефону 017 375-32-16

УНП 100103703

НАБЛЮДАТЕЛЬНЫЙ СОВЕТ

Информация о формировании реестра владельцев ценных бумаг
ОАО «ЗАВОДСКОЙ РАЙПИЩЕТОРГ»

Полное наименование и местонахождение акционерного общества	Открытое акционерное общество «ЗАВОДСКОЙ РАЙПИЩЕТОРГ» 220137, г. Минск, ул. Варшавени, 50
Наименование уполномоченного органа акционерного общества и дата принятия им решения, в соответствии с которым осуществляется формирование реестра акционеров	Наблюдательный совет открытого акционерного общества «ЗАВОДСКОЙ РАЙПИЩЕТОРГ», 09.12.2020
Дата, на которую осуществляется формирование реестра акционеров	22.12.2020

УНП 100103703

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

(Организатор электронных торгов,

Оператор электронной торговой площадки)
информирует о проведении электронных торгов по продаже имущества

УП «РЕМАВТОДОР ФРУНЗЕНСКОГО РАЙОНА
г. МИНСКА» (Продавец)

Лот № 091220001: асфальтоукладчик АСФ-К-3-02 № 060177, гос. № КА-7 0704, инв. № 0000001153, г. в. – 2006.

Начальная цена продажи с НДС, бел. руб. – 43 920,00.
Лот № 091220002: фреза дорожная ФДХС-К-1000-01 № 08002, гос. № КА-7 1069, инв. № 0000001238, г. в. – 2008.

Начальная цена продажи с НДС, бел. руб. – 46 200,00.

Местонахождение лотов: г. Минск, ул. Ольшевского, 18Б.

Электронные торги состоятся 18.01.2021 с 10.00 на ЭТП «ТОРГИБЕЛ» (www.torgi.bel).

Детальная информация о порядке участия в электронных торгах, условиях участия, сроке заключения договора купли-продажи, условиях оплаты размещена на сайтах Организатора электронных торгов (<http://torgi.bel>, <http://ino.by>), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (<http://gki.gov.by>).

☎ **Организатор электронных торгов:**

220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 8 (017) 324-7057, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
 • www.ino.by • www.torgi.bel • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ОАО «Дзержинский экспериментально-механический завод»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

№ Лота	Наименование	Местонахождение	Начальная цена с НДС, руб. РБ	Сумма задатка (10 % от первоначальной цены) с НДС, руб. РБ
1	Капитальное строение (здание АЗС) с инвентарным номером 620/С-21037, в том числе: - здание В1/к площадью 8 м²; ограждение эстакады ГСМ в1; площадью 100 м², - резервуар, объем 25 м³, 2 шт. (заводской инвентарный номер 002528) - резервуар, объем 10 м³, 1 шт. (заводской инвентарный номер 002528) - заправочная колонка, 3 шт. (заводской инвентарный номер 002528)	Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46	17 401 руб. 73 коп.	1 740 руб. 17 коп.

Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с BY62AKBB30120606040036000000, БИК AKBBVY2X, ЦБУ № 606 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, УНП 600004946.

Аукцион состоится **12 января 2021 г. в 11.00** по адресу: Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **7 января 2021 г. 12.00** по указанному адресу.

Для участия в аукционе претенденты представляют: заявление (в произвольной форме); копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение суммы задатка для участия в аукционе на расчетный счет, указанный в извещении; физические лица – паспорт, представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность),

доверенность на участие в аукционе и подписанные документы, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписанные документы (руководитель копию документа о назначении на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе), документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица счета необходимо его открыть.
Контактные телефоны: +375 44 554-45-25, +375 1716 6 46 24.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)
по поручению антикризисного управляющего ООО «Юрстайл групп» (220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 1404)
проводит в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве)

на основании Решения Экономического суда Минской области от 16.04.2020 по делу № 290-17Б/2019 повторный открытый аукцион по продаже имущества ДУП «Передвижная механизированная колонна № 185» УП «Минскоблсельстрой» (222410, Минская область, г. Вилейка, пос. Чапаева, 50, УНП 690018995) в составе:

№ лота	Наименование	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
1	Автобус-вагон ГАЗ-А64R42 , 2014 г. в., регистрационный знак АО 4759-5, цвет светло-бежевый, кузов (рама) № А63R42F0001013, Х96F64R42F0001013, МКПП, дизель, пробег – 175 112 км, инв. № 04214285, технически исправен	18 270,00	1 827,00
2	Автомобиль грузовой бортовой МАЗ-5336 АЗ , 2008 г. в., регистрационный знак АЕ 9826-5, цвет белый, кузов (рама) № УЗМ5336А380000726, МКПП, дизель, пробег – 125 313 км, инв. № 04214249, технически не исправен	4 770,00	477,00
3	Автомобиль грузовой бортовой МАЗ-5336 , 2008 г. в., регистрационный знак АЕ 7348-5, цвет белый, кузов (рама) № УЗМ5336А380000636, МКПП, дизель, пробег – 296 454 км, инв. № 00005552, технически исправен	6 840,00	684,00
4	Автомобиль грузовой специальный автобетоносмеситель на шасси МАЗ-6303 А5 , 2008 г. в., регистрационный знак АН 5785-5, цвет белый, кузов (рама) № УЗМ6303А580000492, МКПП, дизель, пробег – 220 301 км, инв. № 00005555, технически не исправен	10 170,00	1 017,00
5	Автомобиль грузовой специальный самосвал МАЗ-5551 А2 , 2008 г. в., регистрационный знак АЕ 7157-5, цвет белый, кузов (рама) № УЗМ5551А280001073, МКПП, дизель, пробег – 230 611 км, инв. № 00005551, технически не исправен	7 830,00	783,00
6	Кран МТТ-16 на гусеничном ходу , 1990 г. в., заводской № 349, КПП – электрическая, электр., пробег – 12 960 м/ч, инв. № 00042144, технически не исправен	9 450,00	945,00
7	Прицеп бортовой МАЗ-837810 , 2008 г. в., регистрационный знак А 4790 А-5, цвет светло-серый, кузов (рама) № УЗМ83781080012007, инв. № 00005553, технически исправен	2 520,00	252,00
8	Прицеп специальный самосвал МАЗ-857100 , 2008 г. в., регистрационный знак А 4793 А-5, цвет серый, кузов (рама) № УЗМ85710080004688, инв. № 00005554, технически исправен	1 530,00	153,00
9	Экскаватор-погрузчик «Амкодор» ТО-49Е на шасси МТЗ-82.1 , 2006 г. в., регистрационный знак ОА-5 9022, заводской № машины: 2211, № шасси: 80837667, МКПП, дизель, пробег – 3543 м/ч, инв. № 00004155, технически исправен	12 330,00	1 233,00

Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Вилейка, ул. Чапаева, 50.

Шаг аукциона – 5 (пять) процентов.

Задатки (10 % от начальной цены) перечисляются на р/с № BY55PBB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBV2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона по всем лотам оплачивает вознаграждение в размере 10 % от цены продажи предмета аукциона, за исключением лотов № 1, № 4

и № 9, где вознаграждение составляет 5 %, а также возмещает затраты на публикацию.

Условия аукциона:

- имущество приобретается на условиях 100 % предоплаты и оплаты Покупателем (единственным участником) аукциона комиссионного вознаграждения банку за проведение данного платежа;
 - Покупатель обязан за свой счет принять приобретенное имущество, в том числе осуществить вывоз, хранение, погрузочно-разгрузочные работы;
 - на Покупателя возлагается обязанность по переоформлению (в ГАИ, военкомате), снятию и постановке на учет приобретаемого имущества за свой счет.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявления на участие в торгах с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) бан-

ковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;

- для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

- для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

- для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном

порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

- для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяются условиями о проведении торгов, ознакомьтесь с которыми можно в дни приема заявлений на участие в торгах, а также на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звезда» от 22.07.2020 и от 03.10.2020.

Аукцион состоится **28.12.2020 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **24.12.2020 до 16.00** по указанному адресу.

Тел.: 8 (017) 516-8065, 516-80-64, 8 (029) 102-21-17, 136-31-11.

ОАО «БНБ-Банк»

220012, Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 87а

**КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 октября 2020 г.**

ОАО «БНБ-Банк», УНП головной организации 100513485

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	Пункт примечаний	2020	2019
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		19 585	11 624
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		94 193	126 235
5	Средства в банках	1104		21 773	27 823
6	Ценные бумаги	1105		80 435	71 880
7	Кредиты клиентам	1106		531 244	407 427
8	Производные финансовые активы	1107		130	2 007
9	Инвестиции в зависимые юридические лица			-	-
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108		57	57
12	Основные средства и нематериальные активы	1109		19 752	20 071
13	Доходные вложения в материальные активы	1110		15 659	15 941
14	Имущество, предназначенное для продажи	1111		1 258	1 715
15	Отложенные налоговые активы	1112		420	511
16	Деловая репутация			-	-
17	Прочие активы	1113		9 794	7 658
18	ИТОГО активы	11		794 300	692 949
19	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
20	Средства Национального банка	1201		-	-
21	Средства банков	1202		113 139	55 002
22	Средства клиентов	1203		538 293	498 595
23	Ценные бумаги банка	1204		39 309	50 911
24	Производные финансовые обязательства	1205		9 471	51
25	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
26	Прочие обязательства	1207		6 105	5 449
27	ВСЕГО обязательства	120		706 317	610 008
28	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
29	Уставный фонд	1211		27 688	27 688
30	Эмиссионный доход	1212		-	-
31	Резервный фонд	1213		10 419	7 153
32	Фонд переоценки статей баланса	1214		13 002	13 529
33	Накопленная прибыль	1215		36 873	34 570
34	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации-банку			87 982	82 940
35	Доля неконтролирующих акционеров			1	1
36	ВСЕГО собственный капитал и собственный капитал	121		87 983	82 941
37	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		794 300	692 949

**КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ
О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
на 1 октября 2020 года**

ОАО «БНБ-Банк», УНП головной организации 100513485

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	Пункт примечаний	2020 год	2019 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		38 929	30 270
2	Процентные расходы	2012		22 800	16 705
3	Чистые процентные доходы	201		16 129	13 565
4	Комиссионные доходы	2021		11 951	11 041
5	Комиссионные расходы	2022		2 943	2 389
6	Чистые комиссионные доходы	202		9 008	8 652
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		(571)	(365)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		19 893	4 200
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		(8 879)	5 750
11	Чистые отчисления в резервы	207		9 591	2 729
12	Прочие доходы	208		9 266	4 093
13	Операционные расходы	209		20 621	22 335
14	Прочие расходы	210		8 248	2 037
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		6 386	8 794
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		1 227	1 414
17	Прибыль (убыток)	2		5 159	7 380
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц			-	-
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц			-	-
20	Итого прибыль (убыток)			5 159	7 380
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации			5 159	7 380
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)			-	-
23	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях			-	-
24	Базовая прибыль на простую акцию			-	-
25	Разводненная прибыль на простую акцию			-	-

Заместитель
Генерального директора С.К.Сабук

Главный бухгалтер Г.П.Лаптенок

Дата подписания: 30 ноября 2020 года

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта БНБ-Банка:
<https://www.bnb.by/>

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь № 10 от 7 июня 2013 г. УНП 100513485.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703

Продавец: ОАО «СПЕЦРЕМОНТ», 220036, г. Минск, Бетонный проезд, 13 тел./факс 8017-213-62-05

Лот № 1
Предмет аукциона – капитальные строения, реализуемые одним лотом:

Наименование (Назначение)	Инв. номер	Общ. пл.
Здание специализированное иного назначения по адресу: г. Минск, ул. Машинистов, 80	500/С-248	1349,5 кв. м
Здание трансформаторной подстанции по адресу: г. Минск, ул. Машинистов, 80/7	500/С-38509	36,4 кв. м
Здание складов по адресу: г. Минск, ул. Машинистов, 80/3	500/С-38510	610,2 кв. м
Мастерская по адресу: г. Минск, ул. Машинистов, 80/9	500/С-66329	33,6 кв. м

Сведения о земельном участке: кадастровый номер 500000000005008793, предоставлен на праве аренды по 31.01.2023 г. общей площадью 0,5145 га

В состав лота входит иное имущество, размещенные на сайте www.cpo.by

Обременение: аренда.

Более подробная информация на сайте www.cpo.by

Начальная цена с НДС 20 %: 575 730,00 белорусских рублей BYN
Шаг аукциона: 28 786,50 белорусского рубля BYN

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» 10.11.2020 г.

Лот № 2
Предмет аукциона – капитальное строение, по адресу: г. Минск, ул. Машинистов, 80/1

Наименование (Назначение)	Инв. номер	Общ. пл.
Инженерный цех (здание специализированное иного назначения)	500/С-242	1556,3 кв. м

Сведения о земельном участке: кадастровый номер 500000000005008794, предоставлен на праве аренды по 31.01.2023 г. для эксплуатации и обслуживания здания специализированного иного назначения.

После проведения аукциона Продавец обязуется выделить земельный участок под капитальное строение 500/С-242

В состав лота входит следующее имущество: счетчик электрической энергии СЕ18 ВУ R32146JAVUF (инв. номер 000027034), щит силовой ШС-01/081-1*25/1*20+10*16+3*16 Б001Р3 (инв. номер 000027040), эл. счетчик 3 фазн. (инв. номер 000026630), прибор учета э/энергии СЕ301 ВУ R33 146JAVZ (инв. номер 000027042)

Обременение: аренда.

Более подробная информация на сайте www.cpo.by

Начальная цена с НДС 20 %: 369 206,42 белорусского рубля BYN
Шаг аукциона: 18 460,32 белорусского рубля BYN

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» 12.11.2020 г.

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Каминский Павел Иванович, ликвидатор, 8029-659-14-39, Расолько Александр Александрович, тел. 8029-570-21-84

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте www.cpo.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBVB2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением СовМина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявления с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5 %

Затраты на организацию и проведение торгов и вознаграждение в размере 3 % от цены продажи возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата, место и время проведения аукциона	29.12.2020 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Дата, место и время окончания приема документов	24.12.2020 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

**Уведомление
акционеров ОАО «ПРОМТЕХМОНТАЖ»
об их праве требовать выкуп акций
ОАО «ПРОМТЕХМОНТАЖ»**

9 декабря 2020 г. состоялось внеочередное общее собрание акционеров ОАО «ПРОМТЕХМОНТАЖ», оформленное протоколом от 9 декабря 2020 г. № 27 (далее – Собрание), на котором принято решение о совершении ОАО «ПРОМТЕХМОНТАЖ» (далее – Общество) крупной сделки, а также утверждена цена выкупа Обществом простых (обыкновенных) акций Общества по требованию его акционеров.

Акционеры Общества, которые на Собрании голосовали против принятия решения о совершении крупной сделки или не были надлежащим образом извещены о проведении Собрания, вправе требовать выкупа Обществом принадлежащих им акций Общества.

Срок подачи акционерами Общества заявлений с требованием о выкупе Обществом акций составляет 50 дней с даты принятия Собранием решения о совершении Обществом крупной сделки.

В соответствии с п. 19 Устава Общества письменное требование акционера (заявление) о выкупе принадлежащих ему акций Общества должно содержать фамилию, собственное имя, отчество (при его наличии) (наименование юридического лица) и подпись акционера, а также количество акций, выкуп которых он требует.

Утвержденная решением Собрания цена выкупа Обществом простых (обыкновенных) акций Общества составляет 1,80 рубля (Один рубль 80 копеек) за одну акцию.

Место нахождения Общества: г. Минск, переулок Калининградский, 19А. Почтовый адрес Общества: 220012, г. Минск, переулок Калининградский, 19А.

Телефоны для справок: +375 17 397-01-70, +375 17 258-68-59.

УНП 100185330

Центр
Промышленной
Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ
ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ**

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by

Продавец: ОАО «Бобруйсксельмаш», Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Орловского, 20, 213823

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов – недвижимое имущество, реализуемое одним лотом, в следующем составе:

Здание проходной (здание административно-хозяйственное) общей площадью 101,2 кв. м, инв. номер 710/С-41816. Составные части и принадлежность: крыльцо (3 шт.). Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Орловского, 25А. **Обременение:** аренда. Более подробная информация на сайте www.ipmtorgi.by

Склад 78-79-4700 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ) общей площадью 209,5 кв. м, инв. номер 710/С-69979. Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Орловского, 25А/2

Сведения о земельном участке: предоставлен общей площадью 0,1078 га на праве аренды по 16.07.2070 г. для обслуживания здания проходной и склада

Начальная цена с НДС 20 % 94 933,36 белорусского рубля

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи 15 рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов
Если между продавцом и покупателем (победителем электронных торгов, либо единственным участником электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 5 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звезда» 04.11.2020 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов
Начало торгов: 10.00 06.01.2021 г.
Окончание торгов: 12.00 06.01.2021 г.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 04.01.2021 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны:
+375 17-280-36-37; +375 (29)-317-95-42; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by; info@ipmtorgi.by

Центр
Промышленной
Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ
ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА**

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец: РУП «Строительно-монтажный трест № 22», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54

Предмет аукциона:
Незавершенное законсервированное капитальное строение (здание неустановленного назначения), инв. номер 250/U-341206, процент готовности – 13 %, по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12 Д, в 0,3 км к востоку от д. Ксты. Составные части и принадлежность: техническое подполье.

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания здания административно-бытового корпуса, общ. пл. 0,3331 га

Начальная цена без НДС – 96 100,00 белорусских рублей
Шаг аукциона – 4 805,00 белорусских рублей

Порядок ознакомления с предметом аукциона: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00. Ответственное лицо: Мыслик Наталья Васильевна, тел. +375(29) 516 32 23

Лица, желающие принять участие в торгах, обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов определяются ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)»

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Срок подписания договора купли-продажи 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона:
Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору в размере 3 % от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.cpo.by

Государственная регистрация договора купли-продажи и перехода права собственности на объекты недвижимости осуществляется Покупателем самостоятельно за свой счет

Аукцион состоится 13.01.2021 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 11.01.2021 до 17.00 по указанному адресу

Контактные телефоны: +375 29 317-95-42; +375 44 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Нават калі вы вельмі заняты, не варта грэбаваць зносінамі з новымі людзьмі. Знаёмствы, набытыя на гэтым тыдні, саслужаць добрую службу пасля, калі вы ўжо забудзецеся, пры якіх абставінах яны адбыліся. Усякая спроба падумаць пра будучыню выльецца ў мары пра падарожжа і адпачынак у камфортнай абстаноўцы, аднак пакуль будаваць такія планы бессэнсоўна.

ЦЯЛЕЦ. Жыццё на гэтым тыдні будзе віраваць. Ваша задача — навучыцца сядлаць хвалю. Калі зможаце кіраваць сітуацыяй, то за гэтыя некалькі дзён здолееце зрынуць горы. Знайдзіце час як след паварушыць мазгамі, і цямняны і неаформленыя імкненні ператворацца ў выразныя дасягалыны мэты ў кар'еры і асабістым жыцці. У канцы тыдня, зрэшты, варта прыцішыць амбіцыі і пазбягаць канфліктаў з начальствам. Субота — правільны дзень для візіту да сваякоў.

БЛІЗНЯТЫ. З'явіцца магчымасць для максімальна паспяховай рэалізацыі задуманага. Вашы мары ажыццявяцца. Тыдзень абячае непаўторныя, а часам нават дзіўныя падзеі. У цэнтры ўвагі можа апынуцца асабістае жыццё. Якраз цяпер варта паспрабаваць змяніць тое, што вас не задавальняе. Аднак падкрэслена рэзкіх перамен і адкрытай канфрантацыі варта пазбягаць. Будуць удалымі спатканні, камандзіроўкі і падарожжы.

РАК. Ваша асабістая актыўнасць на гэтым тыдні можа быць звязаная з нейкімі партнёрскімі абавязцацельствамі, і неўзабаве вы дамовіцеся па ўсіх пытаннях. Не варта сумнявацца ва ўласных сілах, недаверлівасць ужо не раз падводзіла вас. Паверце, гэтым разам вы зможаце ажыццявіць свае амбіцыйныя задумы. Інтэнсіўнасць работы будзе прама прапарцыянальна ўзнагароджанню, якое вы за яе атрымаеце, а значыць — «сачкаваць» не варта. Больш уважліва пастаўцеся

да блізкіх людзей, прыслухайцеся да парад сваякоў.

ЛЕЎ. На гэтым тыдні адчуецца лёгкасць і спакой, сьдзе ў мінулае многае з таго, што вас раздражняла. Першая палова тыдня спрыяльная для актыўных зносін з процілеглым полам у нефармальным плане. У чацвер прыйдзеца праявіць цяпер, каб пазбегнуць канфліктаў з калегамі на рабоце. У пятніцу не прымайце паспешных рашэнняў, засяродзьцеся і ацаніце бягучую сітуацыю, і толькі пасля гэтага дзейнічайце. У выхадныя дні прыслухайцеся да ўнутранага голасу, ён вас не падмане.

ДЗЕВА. Некаторыя погляды на жыццё з цягам часу і вашым духоўным развіццём выходзяць з моды. Варта гэта прызнаць. Свет змяніўся. Навучыцеся ўзімацца над сітуацыяй, бачыць перспектыву на рабоце і ў асабістым жыцці. Лепш цяпер саступіць, затое потым выйграць. Не выключаны радыкальныя перамены ў вашым уласным доме. Але затое нарэшце дасягнуце паразумення са сваімі сваякамі.

ШАЛІ. Тыдзень можа стаць на рэдкасць плённым і радасным. Хоць у панядзелак спатрэбіцца асцярожнасць у прыняцці рашэнняў. У аўторак можаце шмат чаго дасягнуць у плане кар'еры. У асабістым жыцці не варта ўносіць у адносіны хаос і мітусню, тым больш што інфармацыя пагражае аказацца неправеранай або ўспрымацца неадекватна. Паспрабуйце захоўваць душэўную раўнавагу і не працягваць незадаволенасці. Потым ва ўсім разберэцеся.

СКАРПІЁН. Вы заваюеце поспех і папулярнасць. Вам прапануюць павышэнне па службе, атрымаеце буйны ганарар. У асабістым жыцці не зашкодзіць здзейсніць маленькі подзвіг у імя кахання. Адчуецца сябе героем у сваіх вачах і ў вачах сваёй палавінкі. Тыдзень будзе ўдалы практычна ва ўсіх адносінах, асабліва калі не будзеце рэзка і раптоўна мяняць свае рашэнні.

СТРАЛЕЦ. Не слухайце дарадцаў, якія адгаворваюць вас ад таго віду адпачынку, які вы выбралі для сябе на Новы год. Вашы планы абячаюць быць аптымальныя. Захоўвайце спакой. Бесцырымонныя паводзіны, крык і агрэсія павінны быць цалкам выключаны, інакш магчымыя незваротныя наступствы. На суботу нічога не плануіце, жывіце па вольным графіку, цяжкая фізічная праца ў гэты дзень супрацьпаказаная.

КАЗЯРОГ. Любімая работа можа стаць крыніцай калі не вялікіх даходаў, дык жыццёвых сіл на гэтым тыдні. Тым больш што адносіны з калегамі і з начальствам добразычлівыя і гарманічныя. У аўторак найлепшых вынікаў дасягнуць у тым, да чаго будзе схіляцца ваша душа. У сераду пры дробных няўдачах не адчайвайцеся і старайцеся дамагчыся сваёй мэты. У пятніцу ў выніку саманадзейнасці рызыкуеце загнаць сябе ў кут. У выхадныя дні больш часу аддавайце адпачынку, аднаўленню душэўнай раўнавагі.

ВАДАЛІЎ. Магчымыя перагрузкі на рабоце. І зараз лепш не распачынаць рызыкоўных дзеянняў, бо для ажыццяўлення славалюбівых кар'ерных задум неабходна мець спакойны тыл. Тыдзень важны для вас, ён можа змяніць вашу будучыню, як у лепшы, так і ў горшы бок. У сямейных праблемах выявіце цяпер і вытрымку, тады сітуацыя стабілізуецца. Сцеражыцеся падману і здрады. Лепш не правакаваць канфліктныя сітуацыі.

РЫБЫ. На гэтым тыдні Фартуна можа ўсміхнуцца вам, хоць сітуацыя паранейшаму няпростая. Варта задумацца пра свята, якое набліжаецца. Можна запланаваць невялікае падарожжа, з'ездзіць да родных. У пятніцу вас могуць спакушаць прывабнай дзелавой прапановай, ад якой будзе нялёгка адмовіцца, і ўсё ж не давайце згоды адразу, падумайце. У суботу ад начальства вы можаце пачуць словы пахвалы і нават атрымаць прэмію.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.20	16.47	7.27
Віцебск	9.17	16.29	7.12
Магілёў	9.10	16.37	7.27
Гомель	8.58	16.42	7.44
Гродна	9.33	17.04	7.31
Брэст	9.25	17.13	7.48

Месяц

Поўня 30 лістапада.
Месяц у сузор'і
Скарпіёна.

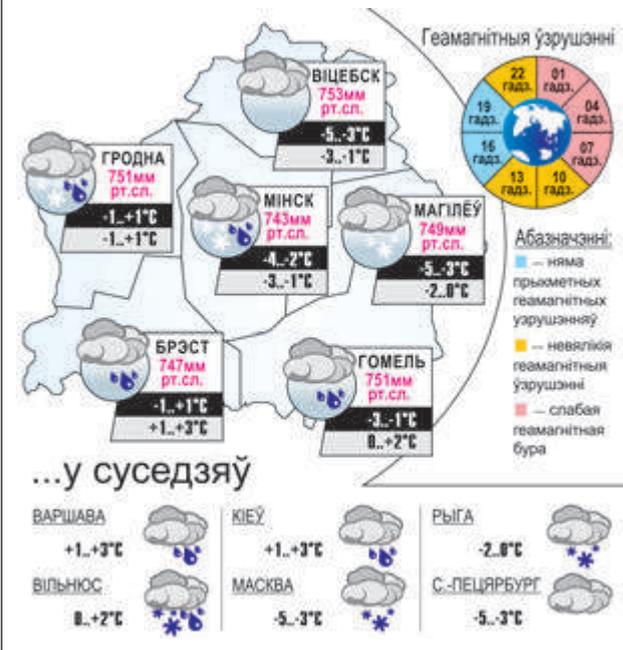
Імяніны

Пр. Парамона.
К. Адэлаіды, Жанны,
Аляксандра, Кандрата.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

12 СНЕЖНЯ

1805 год — пры Віленскім універсітэце заснавана Віленскае медыцынскае таварыства, навукова-грамадская арганізацыя. Дзейнічала ў 1805—1939 гадах.

1890 год — нарадзіўся Георгій Канстанцінавіч Папавіцкі, расійскі і беларускі габаіст, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі.

1900 год — нарадзіўся Мікалай Сяргеевіч Акулаў, беларускі фізік, акадэмік НАН Беларусі, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар. Аўтар больш чым 200 навуковых прац, у тым ліку чатырох манаграфій, 20 вынаходак. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР і Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1910 год — нарадзіўся (цяпер Крычаўскі раён) Юозас Манюшыс, літоўскі дзяржаўны і партыйны дзеяч. Быў намеснікам старшыні выканаўчага камітэта Вільнюса і старшыней планавай камісіі, старшыней выканаўчага камітэта Каўнаса, міністрам будаўніцтва Літвы, старшыней Савета Міністраў Літвы. Аўтар шматлікіх навуковых прац, прывечаных пытанням эканомікі Літвы і Прыбалтыкі.

1920 год — нарадзіўся Генадзь Леанідавіч Храмушын, скрыпач, заслужаны артыст Бела-

русі. Вучыўся ў Горкаўскім музычным вучылішчы, Маскоўскай кансерваторыі. У 1935—1941 гадах працаваў у тэатрах драмы, оперы і балета, філармоніі ў Горкім (Ніжні Ноўгарад). У 1945—1982 гадах (з перапынкамі) працаваў у Дзяржаўным тэатры оперы і балета Беларусі.

1915 год — нарадзіўся Фрэнк Сінатра, амерыканскі эст-радны спявак, акцёр, рэжысёр, музыкант і аранжыроўшчык. Уладальнік «Оскара» — найвышэйшай узнагароды Амерыканскай акадэміі кінамастацтва за ролю ў фільме «Ад сёння і на векі вечныя» і некалькіх музычных прэміяў «Грэмі», якія прысуджаюцца Нацыянальнай акадэміяй мастацтва і тэхнікі грамзапісу.

1925 год — нарадзіўся Уладзімір Якаўлевіч Шаінскі, расійскі кампазітар, народны артыст Расіі. Аўтар больш чым 300 песень: «На далёкай станцыі сьду», «Ідзе салдат па горадзе», «А ён мне падабаецца», «Усмешка» і іншых. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

Эразм РАТЭРДАМСКІ:
«Тое, чым мы грашым у маладосці, прыходзіць выкупляць у старасці».

